XI. évfolyam. Budapest. 41. szám. Szombat, 1877. február 17.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.
Egy hóra 1.80
Egy szám 7 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

Tisza lemondásának indokolása.

A „Hon“ február 15-iki számában az általunk itt és az „Egyetértés“ febr. 14-iki számában a „Válság“ czim alatt megjelent czikkre a következő megjegyzéseket teszi:

Az „Egyetértés“ ma egyik czikkében puszta taktikának mondja Tisza lemondását, a másikban pedig a mellett bizonykodik, hogy nem is jó szántából mondott le a kormányelnök, hanem az udvar részéről ugy menesztetett. Az igy beszélő „következetességgel“ persze nehész szóba állni; rendszer, az bizonyos, hogy nines ezen kétféle hallucinációban s igy bajos is vele foglalkozni.“

Távol van tőlünk, hogy az elvi szilárdságáról és következetességéről országszerte ismert „Hon“-nal a következetességet illetőleg, hosszas polemiába bocsájtkozunk, és csak röviden megjegyezzük, hogy a fönnebb idézettek szerint is az „Egyetértés“ két czikkében ellenmondás nincsen, mert akár taktikából adta be Tisza lemondását, akár pedig ugy menesztetett; mindkét eset csak azt bizonyitja, hogy menni nem akart, és hogy szive benső vágya a hivatalban maradás volt. És ez az, amit az „Egyetértés“ mindkét czikke állitott.

A „Hon“ továbbá azt mondja:

Érdekes azonban egy más jelenség, az t. i. hogy a magyar engesztelhetlek eme közlönye áll elő azzal a tétellel, hogy „a lelépő miniszternek soha nem szabad a koronára háritani annak okát, hogy a nemzet jogos igényei teljesedésbe nem mehettek.“ Ez a mondás természetesen arra vonatkozik, hogy Tisza hogy merte az országgyülésnek tudtára adni azt, hogy az önálló bank iránti törvényjavaslat benyujtására nem kapta meg a legtelsőbb engedélyt.

Ha a „Hon“ a „magyar engesztelhetlenek“ reánk ruházott czimével azt akarja mondani, hogy mi rendithetlenül és következetesen ragaszkodunk azon elveinkhez, melyeket évek előtt fogadtunk el, mert olyanoknak ismertük fel, melyek Magyarország jólétének s jövendője biztositásának mellőzhetlen követelményei. Ha azt akarja mondani, hogy mi az elvtagadás, a szószegés, a politikai erkölcstelenség irányában „engesztelhetlenek“ vagyunk; azt elfogadjuk, és elösmerjük, hogy mi, amint eddigelé semmi hajlamot nem éreztünk, ugy reméljük, hogy jellemünk és fogalmaink a becsületességről megfognak bennünket óvni ezentul is attól, hogy meggyőződésünket megtagadjuk, hogy szószegők, hogy elvtagadók legyünk, és mint sokan ellenkezőit hirdessük annak, amit éven át nyiltan vallottunk és emellett a hatalom szárnyai alatt sütkérezzünk. De ha a „Hon“ azt akarja mondani, hogy mi a monarchia vagy a dynastia iránt vagyunk engesztelhetlenek, ezen nyomorult insinuatiót mi csak azon mély megvetéssel utasithatjuk vissza, a milyent az érdemel.

Mi utalhatunk a képviselőház naplóira, melyekből láthatja mindenki, hogy mi mindig és mindenben egyenes, nyilt és becsületes politikát követtünk. És midőn a magyar országgyülésen helyet foglaltunk, elfogadtuk loyalis odaadással a helyzetet minden következményeivel. Elismertük a fennálló törvények uralmát és az általuk létrehozott minden intézményeket, és ezen loyalitásunk ellen bármely oldalról emelt vádat, mint alaptalan és gonosz rágalmat határozottan visszautasitjuk.

De a „Hon“ Tisza eljárásának igazolására a parlamentárismus történetére hivatkozik. Ezen hivatkozás és az általa felhozott példa sem nem való sem nem ügyesen volt választva: mert az épen a „Hon“ állitása és Tisza eljárása ellen bizonyit

És mert a történelem az élet mestere, nem fog ártani ezen pontot kissé bővebben felvilágositani. A „Hon“ ugyan is ezt mondja:

A ki jártas a parlamentarizmus történetében, az tudni fogja, hogy lelépő parlamentáris kormányok lemondásuk okát rendesen fel szokták tárni a parlament előtt, álljon az bármelyik törvényhozási faktorral való nézeteltérésben. E tekintetben nagyon gyakoriak a példák. Lord Grenville kormánya (1806-ban), mely tudvalevőleg az irlandi katholikusokra vonatkozó magatartássért boesáttatott el az uralkodó által, s rögtön bejelentette lelépése után a bukás okát is, a mi a házban vitát is előidézett; lord Wellesley, lord Liverpool kormányalakitási kisérletei, azok meghiusulása: mind alkalmat adtak csak e század első két tizedében, Anglia parlamentarizmusának legvirágzóbb időszakában, ilynemü nyilatkozatokra s a történelem, mi megütközni valót sem talál rajta. A mi oppositiónk azonban nem ilyen, s fél az igazság kimondásától, mihelyt az nem a saját malmára szolgál.“

Midőn a lemondás oka a parlamenttel való nézeteltérésben van, annak feltárására sem mi ok nincsen, mert hisz az nyilvánosan történik, és a parlament előtt természetszerüleg tudva van.

Feltárásról csak akkor lehet szó, midőn a kormányváltozásnak oka a parlamenten kivül álló törvényhozási faktorral, vagy is a fejedelemmel való nézet eltérésben rejlik, és erre nézve mi azt állitottuk, és azt állitjuk most is, hogy a lelépő kormánynak felfedezéseket tenni a parlament előtt nem szabad, csak akkor, ha erre a fejedelem egyenes engedélyét birják. Oly esetben pedig, midőn a tett felfedezések a koronának oly szándékot tulajdonitanak, mely a nemzet érdekeinek egyenes kárára volna, és a fejedelem iránti bizalom gyöngitésére vezethetne akkor, felfedezéseket tenni sem a közjó érdekével, sem a trón iránt tartozó kötelességgel meg nem egyeztethető, még azon esetben is, ha a fejedelem megadná reá a kért engedelmet, melyet ily esetben kérni sem szabad.

Igy járt el 1801-ben Pitt Vilmos, midőn nézetei az irlandi katholikusokra vonatkozólag a király nézeteitől eltérők voltak; s mint ezt a „Hon“ által idézett példában az ugyanezen kérdésbeni nézeteltérés miatt elbocsátott Lord Grenville azon beszédjében, melyre a „Hon“ hivatkozik 1807 (és nem 1806, mint a „Hon“ mondja) márczius 26-án a felsőházban mondott. Ő ugyanis azt mondja a többi között. „Hat év előtt az előbbi kormány tagjai, melynek én is egyike voltam, hasonló körülmények között kötelességüknek tartották a királytól engedelmet kérni, hogy hivatalaiktól visszaléphessenek; és ebbeli szándékukat érvényesitették a nélkül, hogy bármi uton is ezen visszalépésük okát a közönség előtt feltárták volna. Én is osztottam azon kormány ezen felfogását, és távol vagyok attól, hogy most megbánjam, miszerint akkoron a visszalépés ily módon hajtatott végre.“

Pitt tehát hallgatott inkább, semhogy királyát habár csak alattvalóinak egy része, még pedig a kisebb része előtt compromittálta volna, ámbár hallgatása igen sok félreértésre, sok féremagyarázásra adott alkalmat. De a „Hon“ azt mondja, hogy a Tisza eljárását igazoló példák nagyon gyakoriak, és mégis hetven esztendőt kell neki visszamenni, hogy egyet találjon, és talált mit? Lord Grenville kormányának 1807-ben történt elbocsájtatását, mivel nézetei a katholikus emancipatióját illetőleg a király nézeteitől eltértek.

No ezen példa ugyan nem igazolja a „Hon“ által védelmezett Tisza-féle eljárást. A Grenville-féle kormány elbocsájtása után eleinte hallgatott, és midőn márczius 26-án Lord Howick az alsóházban Dickenson parlamenti tag által felvilágositás adásra szólittatott, azt felelte, hogy ő kész amennyire ez kötelességével megegyez, felvilágositásokat adni, hozzá tevén, hogy azon körülmények, melyekre nézve most nincs szabadságában felderitéseket tenni — hallgatni fog, és csak midőn a miniszterium által a miniszteri tanácsból benyujtott s a kérdéses ügyre vonatkozó irásbeli felterjesztés után tartotta a kormány kötelességének, ő felségétől engedelmet kérni arra, hogy a kormányváltozásra vonatkozó körülményeket a parlament előtt felfedezhessék, és csak midőn ezen engedelmet megnyerték, fedezték fel okát elbocsájtásuknak a parlament mindkét háza előtt.

Ugyanis márczius 26-án a lordok házában Lord Grenville imigy szólott: „Ilyen körülmények között én természetszerüleg ohajtottam uraságtok elébe terjeszteni ezen nagyfontosságu ügyben a dolog valódi állását, annál is inkább, mert az általam emlitett iromány közzététele folytán ezen ügy elferditve és eltorzitva minden kávéház beszédtárgyát képezi. E czélból én elhatároztam magamat, hogy engedelmet kérjek ő felségétől azon nyilatkozat megtételére, melyet uraságtok előtt most tenni fogok: mert ezen engedelem nélkül én most sem nyilatkoztam volna e tárgy felett uraságtok előtt, habár menynyire ohajtom is, hogy ezen fontos eljárásra vonatkozó minden körülmény felderittessék.

De az én kérelmem, melyet ő felségéhez intéztem; azon kegyességgel, és mások érzelmei iránti kimélettel találkozott, mely ő felségét annyira jellemzi, s én örökös hálaérzettel fogok viseltetni ő felsége azon kegyes leereszkedésért, a melylyel az általam kért engedelmet megadta.

A fentebbiekből láthatja a „Hon“, hogy az általa idézett példa nemcsak nemigazolja Tisza eljárását, hanem azt határozottan elitéli.

Lord Grenville egyenesen kimondja, hogy bár mennyire ohajtotta volna is saját érdekében a kérdéses tárgyban felvilágositásokat adhatni, azt mégsem tevé mindaddig, mig erre nézve a királytól engedelmet nem kért, és nyert volna, és kijelenti egyenesen azt is, hogyha ezen engedelmet meg nem nyeri, ez alkalommal sem szólott volna.

Ugyanez értelemben nyilatkozott a fent idézett napon Lord Howick az alsóházban.

Eltekintve attól, hogy a „Hon“ által az angol parlamentaris életből felhozott példával a kormány elbocsátását eredményező kérdés egészen más természetü, mint a jelen esetben fenforgó kérdés. Ott azon időben a katholikusok számára teendő engedményekre nézve az angol nép igen nagy része, bizton elmondhatjuk nagy többsége osztotta királya nézeteit. Itt ellenben a magyar nemzet közvéleménye tán egy kérdésben sem oly egyöntetü, párt, nemzetiség és vallásra való tekintet nélkül, mint az önálló magyar jegybank felállitása szükségének érzetében.

Nines törvényhatóság, mely ez értelemben nem nyilatkozott volna, és mondhatjuk, nines széles e hazában honpolgár, aki máskép vélekednék.

Maga a lelépő miniszterelnök azzal kezdte február 10-ki beszédjét, hogy a bankügyben Magyarországra nézve teljesen kielégitő megoldás csak akkor érhető el, ha egy önálló bank lesz felállitható. — Kijelenti, hogy Magyarországnak jogát e tekintetben senki kétségbe nem vonja, és ha találkoznék, aki kétségbe vonná, maga a fejedelem fogná azt első sorban védelmezni, és ezen kijelentések után anélkül, hogy csak egy szóval is érintette volna, hogy erre nézve a király engedelmét kikérte, annál kevésbé megnyerte volna, kijelenti azt, hogy a nemzet ily általánosan kifejezett óhajtásának a korona tanácsosai mindig vallott meggyőződésének el nem háritható akadályát egyedül a fejedelem képezi.

És teszi ezen kijelentést Tisza Kálmán, a ki két esztendő óta soha egy lépést nem tett az önálló nemzeti bank felállitására. A ki hónapokig tartó alkudozások után, mult évi május hónapban beleegyezett abba, hogy a bankügyből egy uj közös ügy teremtessék. A ki a mult novemberbe és most legközelebb uj meg uj és a májusiakon tulmenő engedményeket tett ugyanezen ügyben. És miután ezen kijelentést megtette volna, felmegy Bécsbe és uj megbizatást fogad el, a megszakadt alkudozásokat nem az önálló, hanem a közös bank alapján felvenni és azokat tényleg folytatja is.

És ezen eljárást a „Hon“ helyesnek, kedvesnek, és elfogadhatónak találja; maga részéről elfogadja és mások által is elfogadtatni kivánja.

De a „Hon“ azt mondja, hogy a történelem mi ütközni valót sem talált az ily nyilatkozatokon.

A mi a miniszterek magaviseletét és a fejedelemmeli nézeteltérések eseteiben való magukviseletét illeti, tán el fogja ismerni a „Hon“, hogy illetékes biróra hivatkozunk ha e részben Lord Palmerstonnak nézeteit idézzük, a ki hatvan esztendőn át volt az angol parlament alsóházának tagja, és ötven esztendőn át a király miniszere

O, naplójában épen a „Hon“ által idézett eset akalmából a következőket irja:

„Haszontalan volna vitatni azt, hogy a miniszterek bejelentvén a parlamentnek oly véleményeiket, a melyeket nem érvényesitettek, felmentetnek a felelősségtől, a mely őket érheti azért, hogy a fejedelem nézeteiket nem osztja. A miniszterek kell, hogy felelősek legyenek azon politikáért, legyen az cselekvő vagy szenvedő politika, a mely követtetett mig ők a hivatalba maradnak. Ha ez nem igy volna egy elv nélküli miniszter szentesithetné és érvényesithetné a leggyalázatosabb politikát is belenyugvása által, és még is felmenthetné magát a büntetés alól, azt állitván, hogy azt nem helyeselte.

Az eljárás, mely eddig változatlanul követtetett az, hogy addig mig a király és miniszterei egy véleményen vannak, vagy az előbbi kész engedni az utóbbiaknak, a kormányzat folytatható, az, hogy oly ügyekben, melyek nem érintik az ország nagy érdekeit, ez utóbbiak is alárendelhetik magukat az előbbi nézeteinek. — De valahányszor nézet eltérés támad a fejedelem és kormánya közt, vagy is fontos kérdésekre nézve, és a véleménykülönbség kiegyenlithető nem volna, egyik félnek sem sikerülvén a másikat meggyőzni: a minisztereknek becsületbeli kötelessége hivatalaikból lelépni és alkalmat nyujtani a királynak, ha vajjon talál-e más minisztereket, a kik inkább készek nézeteit elfogadni.

Ha a királynak sikerül ily embereket találni; és az uj miniszterek nézeteinek végrehajtását megkezdik, valamely intézkedésnek akár előterjesztése akár elhagyása által, akkor azok, kik a miniszteri állásról leléptek, ellenezhetik tehetségük teljes erejével, mint független parlamenti tagok azt, amit, mint miniszterek elleneztek. Ha a királynak nem sikerül ily embereket találni, akkor érvényre emelkedik az alkotmányos gyakorlatból folyó azon üdvös korlátok egyike, mely a király előjogainak határt szab, és a fejedelem kényszerittetik oly eljárásról lemondani, a melynek végrehajtására nem képes találni jellemes és tehetséges embereket.

Hasonlitsa össze a „Hon“ Tisza eljárását és magaviseletét a Palmerston által a fönnebbiekben kifejezett eljárási kötelességekkel és itélje meg maga, ha vajjon Tisza Kálmán helyesen és kötelességszerüleg járt-e el, mint becsületes és jellemes miniszterhez illik, a még mindig tartó kormányválságban.

Simonyi Ernő.

Az osztrák pártértekezlet, mint ujabb hirek jelentik, vasárnapról, amikorra tervezték, azon időre halasztatik, mikor az osztrák kormány képes lesz a mostani alkudozások végeredményét előterjeszteni. Herbst, a bálpárt elnöke előadta a pártérkezleten, hogy rábirta a kormányt, miszerint ez jelenjék meg a pártértekezleten s nyilatkozzék a kiegyezési kérdés mibenlétéről. Herbst kijelentette egyszersmind, miszerint a kormány részéről biztosittatott a felől, hogy az semmi pontra nézve sem kötelezi le magát addig, ming a párt véleményét meg nem hallgatta. Végre azt is mondta, hogy a pártértekezlet napját kitüzni még most nem lehet, mivel az alkudozások sokkal tovább fognak huzódni mind eleve gondolták. — Bécsi hirek szerint az is késlelteti az alkudozások befejezését, hogy a magyar miniszterek néhány napra Budapestre jönnek a folyó ügyek elintézése végett.

—

A bécsi bankalkudozási huzavona egyre tart. Az osztrák miniszterium elhatározta, hogy a mint a lényegesebb kérdésekben megállapodásra jut a magyar kormánynyal, ezen megállapodásokat a pártértekezlet elé fogja terjeszteni, s ennek szavazatától teszi függővé saját elhatározását és az egész kiegyezés sorsát. A tegnapi értekezlet déli 12 órától 5-ig tartott. Tárgya Magyarország dotatiójának s a magyar igazgatóság illetőségének kérdése volt. A dotatióra nézve még tegnap sem tudtak megegyezni, az illetőség kérdésére nézve pedig a magyar miniszterek követelése (!) hogy azon intézkedések, melyek az igazgatóságok illetékességi körébe esnek, kiválasztassanak és külön elősoroltassanak, az osztrákok által visszautasittatott. Ez aztán ujabb alkalmat adott a magyar miniszstereknek egy nagy lépésre — hátrafelé. Megegyeztek ugyanis abban, hogy a kevésbbé lényeges változtatások, melyek a főtanács illetékességének az igazgatóságokétől való pontosabb elkülönitését illetik, utólag is megtehetők. A paritás kérdését — mint már tudjuk — legutoljára hagyták, s igy nehéz még csak elképzelni is, hogy az alkudozó urak mivel képesek elfecsérelni annyi időt. Szomoru, hogy az egész komédiának vége megint csak: ujabb jogok föladása lesz Tisza Kálmán kijelentette a multkor, hogy az engedékenységben már elment az utolsó határig; s midőn most az egyezkedés vezetését ismét elvállalta, s ismét csak alkudozik; ez nem jelent egyebet, minthogy engedni akar ujból. Az osztrák kormányférfiak nem fognak engedni, abban bizonyosak lehetünk; nem engednek, mert már a magyar kormány folytonos engedése következtében vérszemet kaptak; nem engednek, mert hivebben védik a rájok bizott ügyet, mint Tisza Kálmán.

—

Furcsa szint vet az alkudozásokra a „Hon“ mai következő tudósitása:

„Sok szó van a conczessiókról, melyeket egyik vagy másik fél tesz; a valóságban pedig ugy áll a dolog, hogy a mostani munkálódás czélja kizárólag a szövegezés megállapitása, melyre nézve mindkét kormány fentartja magának, hogy a teljes szöveg elkészülte után jelenthesse ki: elvállalja-e annak parlamenti képviseletését vagy sem.

E sorokból az következik, hogy a kormány tölti most az időt oly stipulatiók papirra tevésével, a melyekről még maga se tudja, el fogja-e fogadni, vagy se. Pontonként együtt, egyetértőleg megállapitják a szöveget, megalkudnak annak részleteire nézve s mikor eljutnak a legutolsó kommához: még egyszer viszszatekintenek a papiroshalmazra és akkor határozzák el, hogy a mit készitettek: vajjon elvállalják-e annak parlamenti képviseletését vagy sem.

Az az egy bizonyos, hogy az alkudozások a magyar kormány további engedékenysége fejében erőltetnek. Az osztrákok nem kötelezték magukat semmiben semmire, se elvi, se gyakorlati tekintetben s a magyar kormány netán tett kivánalmait vagy „feltételeit“ csupán ad referendum vették.

Ilyen auspiciumok között folyik „a mostani munkálkodás czélja“, a mely után kisütik, hogy engedni — muszáj.

—

Az angol alsóház tegnapi ülésén a pénzügyminiszter kijelentette, hogy lord Elliot és Salisbury urak látogatása Athenben magán- és nem hivatalos természetü volt s magánuton Salisbury a neki tulajdonitatott s a görögök iránt rokonszenves nyilatkozatokat alaptalanoknak mondotta. Elliot s a többi nagykövetek viszahivatása közt nem akartak különbséget tenni, de ezzel a kormány a porta iránti visszatetszésének sem adott kifejezést. — A hadügyi államtitkár kijelentette, hogy activ tiszt a kormány engedélye nélkül idegen hadiszolgálatba nem léphet. A felsőházban Argyle herczeg kérdést jelentett be a Salisburynak adott utasitások ügyében, s hogy a kormány akar-e rendszabályokat tenni az utasitásokban kitüzött czélok valósitására.

A czeglédi nagy nap.

Czegléd város hazafias polgárai e mai napon Kossuth által oly melegen ajánlott ifjut, a hatalmas tollu jurnalistát, mindnyájunk reményét, Verhovai Gyulát 614 érvényes szavazattal, Dobos János mérnök ellenjelölt 15 szavazata ellenében országos képviselővé választották, és ezen ténnyel a polgári erények koszorját feltették egy ifju fejére, feltették pedig azért, mert ezen ifjuban Czegléd város parexcellense azon elveket tisztelte meg, a mely elvekért Bocskai, Rákóczi és Kossuth lánglelök egész hatalmával küzdöttek.

De haladjunk az események fonalán.

Tisztelt olvasó közönség! Lehetetlen egy szerény tollnak azon lélekemelő pillanatokat, melyek egymásra következtek e mai napon, ugy visszaadni, hogy azok hü kinyomatai legyenek a hideg papiron egy felvilágosodott, szabad nép alkotmányos nyilatkozatának.

De megkisértem, meg, ha mindjárt halvány szinezéssel is előállitani azon nagyszerü jelenetet, melyben egy 24.000 lakossal biró igaz magyar város választópolgárai állanak előtérben.

Felvirradt február 15-ke. Reggeli 8 órakor hullámzott már a piaczténen az érdeklődő közönség, várva az események hivatalos megkezdését.

A nép imposáns csoportokra oszolva az összes körök zászlói alatt nyugalmas méltósággal hömpölygött be a városháza tágas udvarára.

Előlépett az igen tapintatos választási elnök, Negyedi Ferencz s megnyitotta hivatalosan a választást.

Beszéde után, melyet pártatlan szinezet jellemez, felzugott „Eljen Verhovay Gyula“ képviselőnk — még is akadtak olyan választók, kik nem tartották consequentiának a turini ut után ezen felkiáltást hangoztatni, akadtak jeles tagok pártunk tagjai közt, kik egy-két szabadelvü honmentővel kisütöttek 10, mond tiz aláirást arra, hogy szavazás legyen.

No persze ezután, mivel a törvény rendeli ugy, szavazni kellett, szavaztunk is. És hála a jó czeglédi nép józan gondolkozásának, volt szerencsém Verhovay Gyula szeretett jelöltünk részére nagy nehezen 614 érvényes szavazatot összehozni, a mig Dobos János bátyánk 15 szavazata, no természetesen könnyen kikerült.

No, de nem is lett több.

Szavaztunk délután 3 óra 30 perczig. Ekkor a választási elnök Magyar Eerencz ur levelet kap Dobos János képviselőjelölttől, a melyben visszalépését nevezett kijelenti.

Az elnök erre a szavazást felfüggesztette, és Verhovay Gyulát, ki ellenjelölt nélkül maradt, megválasztott országgyülési képviselőnek kijelentette.

Egetverő éljen harsant fel, és a nép arczán sugárzó öröm ünnepélyesen visszasugározta ezen nagyszabásu politikai győzedelmet.

A jegyzőkönyvek elkészittetvén, a választási elnök a nép ezreitől követve kiment a „Kossuth tér“-re, s ott az emelvényre felállván, az előtte álló meghatott ifjunak a mandatumot következő szavakkal adta át:

„Fogadja tőlem Czegléd város választó kerületének mandatumát, és legyen e pillanattól letétetményese a mi hazaszeretetünknek és szószólója ügyünknek az ország képviseletében.

Ha valaha ifjui heve végletekre ragadná, mérsékelje önt a honszeretet.

A kigyói okosságot párositsa a galamb szelidségével mindenha, mikor ezen tulajdonokra szükség leend.

Erre a rokonszenves hangu képviselő, egyikét tartotta azon beszédeknek, a melyek őszhajszálakkal boritott férfiaknak is diszére váltak volna. Nem vagyok képes a nagyszabásu beszédet visszaadni teljes egészében, egyes passusai közül ideirom a következőt:

„Fogadom tisztelt polgárok, hogy a kezeimhez letett mandatumot, majdan oly tisztán szolgáltatom vissza, a milyen illetetlen a házaik tetején fehérlő hó, oly drágán megőrzöm ennek zománczát, mint megőrzik az égig nyuló hegyek jég koronájuk tisztaságát.

Addig legyek az önöké, mig ott fent a parlamentben önöket képviselem, addig müködjék ereimben a vér, a meddig az önök érdekeit képviselem. Véghetlen, leirhatlan az a lelkesedés, papirra nem való az az „éljen“ a mi erre felhangzott, nem való azért, mert a nyomtatott betük csak törpe eszközök arra, hogy ily nagy eszmének méltó utánzói legyenek.

Emelte az ünnepélyt Szücs Gyula és Lukács Gyula egyetemi polgárok és a konstantinápolyi küldöttség vezértagjainak jelenléte.

Ok a délelőtti félfiz órai vonattal érkeztek meg, szeretett képviselőnkkel együtt, körünkbe.

A vasutnál beláthatatlan néptömeg fogadta elveink bajnokait.

Még is nagyszerüen jutalmazott meg a sors bennünket e mai napon, midőn kifejezést adhattunk rendithetlen hazaszeretetünknek, és azon rokonszenvnek, a melylyel a török nemzet iránt viseltetünk.

Este a szinházba mentünk, hol diszelőadás tartatott a konstantinápolyi küldöttség két vezértagja tiszteletére.

Innen B. Molnár Sámuel függetlenségi párt-elnök vendégszerető házához mentünk, hova este 7 órakor elszámithatlan néptömeg élén nagyszerü fáklyásmenet csoportosult a tágas udvarra, mely most szükké lett a roppant nép befogadására.

Ezen fáklyásmenet a képviselő s Szücs Gyula és Lukács Gyula tiszteletére adatott.

Itt, a város összes lakossága nevében Polányi Miksa városi jegyző üdvözölte a küldöttséget, a magas eszmét népszerüen fejtegetvén.

Innen a nagy „Népkör“-be özönlött az óriási hullám, hol 250 teritékü lakoma rendeztetett.

Nagyszerü volt látni az önkéntesen kivilágitott város utczáin végig könyölygő árt, nagyszerü volt látni az embereket egymás kebelén lelkesedni.

A diszvacsorán először Verhovay Gyula emelt poharat hazánk nagy fiára Kossuth Lajosra, majd Varga Pál ref. tanár éltette képviselőnket.

Polányi Miksa városi jegyző, a konstantinápolyi ifjakra mondott toastot. Szikszai István és Szekeres Miklós szintén.

Polányi Miksa városi jegyző élczes toasztjaival folytonosan derült hangulatban tartotta a jelenlevőket.

Ugyan ő inditványozta, hogy ez ünnepélyes alkalomból Abdul Kerim, Kossuth Lajos és Klapka táborunknak üdvözlő táviratot menesztessék. Ezen inditvány kitörő lelkesedéssel fogadtatott, és a sürgöny-dij rohamosan begyült az elnök kezeihez.

Ilyen mérhetlen események torlódtak össze a mai napra, ilyen lélekemelő órák voltak 1877. év február 15-én Czegléden.

Adjon a magyarok istene, hogy az ily önzetlen hazafiságból eredt tények dus eredménynyel jutalmaztassanak meg.

Meg kell emlitenem, hogy Polányi Miksa városi jegyző üdvözlő beszédére a fáklyászene alkalmával Lukács Gyula és Szücs Gyula igen szépen laszoltak, utóbbi a diszvacsorán is gyönyörüen

beszélt. Meg kell emlitenem azon körülményt is, hogy mikor a választási elnök a szavazást bezárta, még legalább 300 Verhovaysta várakozott a városháza udvarán.

Ez a mai nap története Czegléden tisztelt olvasók, elmélkedjenek önök rajta, és meritsenek belőle hazafiságot Magyarország polgárai.

Lidéczi Sándor.

Az angol parlament ülései.

(Február 13-án.)

Az angol parlament mindkét háza még folyvást élénken foglalkozik a keleti kérdéssel, s az eddig tartott ülések között főleg a két ház keddi ülései azok, melyek kiváló figyelmet érdemelnek. Ez ülések lefolyásáról a következő tudósitást közli a „P. Napló."

A felsőház ülésének elején St. Albant herczeg interpellált, való-e az, hogy mult őszkor angol müszaki tisztek küldettek Konstantinápolyba? ha igen, mit müveltek ott, missiójukat hogyan tüntették fel a török kormány előtt? Ha valónak bizonyulna, hogy a török-szerb háboru válságos perczeiben angol müszaki tisztek küldettek ki tanácsokat adni Konstantinápoly védelmezését illetőleg: ez oly eszélytelen eljárás, mely bővebb magyarázatot igényel. Hogy van az, hogy mig a britt diplomatia azt jelenti ki, hogy Törökország nem remélhet Nagy-Britanniától segélyt, azalatt angol tisztek arról tanakodnak, hogy Törökország fővárosát mikép lehetne calamitásoktól megóvni? Ezen nehány tiszt jelenléte Stambulban nagyobb benyomást keltett, mint a határon felállitott sok ezernyi orosz sereg. A porta nem tételezhette fel, hogy a britt kormány minden ok nélkül küldi e tiszteket Stambulba. Végül arra utalt, hogy a krimi háborut is első sorban hasonló intézkedések előzték meg.

Earl Cadogan, hadügyi államtitkár kijelenté, hogy a tisztek, kik értesitéseket szerzendők, Törökországba mentek, tisztán az angol kormány szolgálatába jártak el; nem állottak rendelkezésére semmi kormánynak; nem is helyeztetett kilátásba, hogy e tisztek valaha más kormány szolgálatába fognak állni. Elliot utasittatott, hogy ily értelemben nyilatkozzék a porta előtt.

Az alsóházban Gladstone bejelenté, hogy pénteken interpellálni fogja a kormányt, nevezetesen lord Derbynek szeptember 5-ről kelt és lord Elliothoz intézett sürgönye kapcsán kérdezni fogja, mi véleményen van a kormány azon kötelezettségek iránt, melyeket a párisi szerződés Angolországra nézve involvál.

Mills Arthur bejelenti, hogy a legközelebbi ülésben interpellálni fog, vajjon a kormány Midhat pasa bukását illetőleg kapott-e hivatalos értesitést; továbbá való-e, hogy Konstantinápolyban legközelebb zavargások történtek.

Kavelvek bejelenté, hogy a Konstantinápolyba küldött angol müszaki tiszteket illetőleg körülményes értesitéseket fog a kormánytól kivánni.

Ashley interpellálja a külügyi hivatalt, hogy a porta megbüntette-e Sevket pasát és mindazokat, kiknek a bolgárországi rémtettekben részük volt.

Bourke külügyi államtitkár lord Derbynek november 24-ki sürgönyéből felolvasta a következő passust: A királyné kormánya Baring urnak és az angol consuloknak jelentéseiből sajnálattal értesült arról, hogy a porta mily keveset tett igéretei teljesitésére. Sevket pasa megmarad a hivatalban; Achmed aga elfogatott ugyan, de fia, kit szintén vádolnak, megszökött és a muzulmanok közt rejtőzik. A török hatóságok csak 7000 font sterlinget küldtek a falvak felépitésére, noha maguk is 30.000 fontra becsülik a kárt és a munkálatok feletti felügyelettel Ali bey bizatott meg, ki notorius fanaticus és részt vett a mészárlásban. A keresztény lakosság iparteleptinek helyreállitására mit se áldoztak. Nem tudni, hogy az elrabolt nyolczvan nő közül, mennyit hoztak haza. Állitják, hogy Batakba visszahoztak 86 nőt és gyermeket, de mások még mindig rablóiknál tartatnak vissza; a Salonikba hozottakat az ottani pasa ki akarta szabaditani, de fáradozásait meghiusitották. Nem adtak ijesztő példát, a vizsgáló bizottság a rémtettek szihelyétől távol folytatja a nyomozást, huzza halasztja, ugy hogy a siker meghiusittatik. A bizottság müködése egyáltalán nem kielégitő; egyes tagok tehetséget tanusitottak ugyan, de társaik leszavazták őket és most, miután már hónapok teltek el, a tömeges mészárlások óta, a bizottság mégis azon tanakodik még, ama mészárlások bünténye-e?"

Igy vélekedett, folytatá Bourke — a kormány e tárgyról. Lord Salisbury ily értelemben szólalt fel és a vizsgálat eredménye az, hogy Achmet aga és Melto Behtash halálra itéltettek, Achmet csausz Kara Bulakból élethossziglani kényszermunkára, Alis Pelvan négy évi, Fetha nyolcz évi, Abdullah efendi (derbendi Kaitik) 3 és fél évi kényszermunkára itéltettek, Kucsuk Kalil hat havi és Achmet dorkovis csausz 3 havi fogságra. A drinápolyi vali elbocsáttatott, Kafiz efendi felmentetett, mert kiderült, hogy a mészárlásoknál nem volt jelen.

Ha a bataki és derventi eseményeket illetőleg a vizsgálat be lesz fejezve, a bizottság a Balkán északi részeiben fogja azt folytatni. Sevket pasát illetőleg külön vizsgáló bizottság küldetett ki Slimniába: itt nyomozni fogja a mult májusban történteket; a porta megigérte, hogy a vizsgálat eredményéhez képest Sevket pasa nem fog a büntetéstől szabadulni.

Baring jelenti, hogy a leégetett falvak lakói már tető alatt vannak; a török hatóságok Long ur iránt, ki segélyt osztogat a bolgárok közt, igen előzékenyek. A Batakból elrabolt 80 nőt illetőleg tény, hogy 68 nő és gyermek már megkerült. A hatóságok élelmiszereket és veteményt osztogattak a lakosok közt.

Gladstone azt kérdezi, hogy Sefket pasa el volt-e fogva, való-e, hogy ő Midhat pasa rokona. A vizsgálatról egyáltalán részletes értesitést kiván.

Ashley kérdi, hogy Achmet agán a halálos itélet végrehajtatott-e?

Bourke kijelenti, hogy erről nem kapott értesitést, különben bizonyára felemlitette volna. Állittatott, hogy Sevket pasa Midhatnak rokona; erről szóló nem tud nyilatkozni. A mi elfogatását illeti, az tény, hogy ő a konstantinápolyi hatóság felügyelete alatt áll.

Sir Campbell a következő kérdést intézi a pénzügyminiszterhez: való-e, hogy a királyné kormánya, ugy mint a többi hatalmak a portával való elégedetlenség miatt visszahivta nagykövetét; sir Elliot kormányszolgálatban van-e még; való-e, hogy bizonyos küldöttségektől feliratokat fogadott el; való-e, hogy mig lord Salisbury azon ünnepélyes intéssel hagyta el Konstantinápolyt, hogy „a porta magatartása oly veszélyeket idéz fel, melyek Törökország fennállását fenyegetik" — addig sir Elliot nagy bizalmat fejezett ki Törökország jövője iránt; azoknak, a kikkel beszélt azt mondá, hogy pár hónap mulva viszontlátja őket.

Stafford Northcote pénzügyminiszter kijelenti, hogy ily kérdésre bajos felelni. Sir Elliot kormányszolgálatban van, a kékkönyvben el van mondva, hogy mely körülmények közt hagyta el Konstantinápolyt. Elliot már régebben kért szabadságot, mert beteges volt, de utasittatott, hogy tekintettel a conferentiára, maradjon még egy ideig. Lord Derby még decz. 22-én igy irt lord Salisburynak: „Ha a porta megmaradna vonakodása mellettt és a conferentia meghisulna, akkor excellentiád (t. i. Salisbury) visszajön; kivánatos volna, hogy az esetben sir Elliot is jöjjön Angolországba jelentést tenni a helyzetről; a nagykövetség ügyeit bizza egy titkárra."

Igy tehát egy szóval sincs mondva, hogy elégedetlenség miatt visszahivjuk nagykövetünket. Sir Elliot tehát másra bizta a nagykövetség teendőit.

Végül felemlitjük Forster felszólalását, mely lord Derby egy sürgönyének következő passusára vonatkozik: Megmondám ő exciájának, a franczia nagykövetnek, hogy Musurus pasát már mult nyáron intettem, ne várjanak Angolországtól anyagi segélyt a háboru esetére. Forster azt kérdi, hogy e nyilatkozatnak miért nem volt nyoma a mult évi kékkönyvben?

Bourke azt feleli, hogy akkor e sürgöny közzététele nem volt opportunus, most a helyzet meg változott; az illető sürgöny elő is fog terjesztetni és akkor a ház meg fog róla győződni, hogy a sürgöny közzététele mult évben csakugyan nem lett volna helyén.

Az ülést ezeken kivül csak belügyi kérdések foglalkoztatták.

A fővárosi középitési bizottság mai ülésén tárgyalta a közgyülés által hozzá utasitott azon tervezetet, melyet Weikim György államvasuti mérnök adott be a Margithidnak a szigettel sodronykötélpályával való összeköttetése tárgyában. A főváros ezt nem lenne hivatva kivinni, s legfeljebb csak annyit tenne, hogy ajánlaná az érdekelt köröknek. A tervezet igen részletesen van kidolgozva. A kivitel 85 000 frtba kerülne. A terv oly alapon nyugszik, hogy egy végtelen sodronykötél vinné a kocsikat vizi (esetleg gőz) erővel.

A sinpályát 5 dereglye tartaná, s 5 méternyi vizállás mellett a közlekedés akadálytalanul maradna; de 7 meterhez is lehetne alkalmazni. A kocsik, melyekbe 4—4 egyén férne, óránként 240 embert volna képes átszállitani a szigetre. — A bizottság meghányta vetette a tervet s azon eredményre jutott, hogy bár a Margit-hidnak a szigettel való összekötése igen kivánatos, mégis ez a tervezett pálya a czélnak nem felelne meg azért, mert a nyári nagy mérvü közlekedés igényeit csak igen kis mértékben volna képes kielégiteni.

Hogy ne, mikor a kocsik óránkint 240 embert tudnának átszállitani? Azonkivül a hidon a közlekedés is akadályt szenvedne miatta. Különben a Margithidnak a szigetteli összekötésére, szilárd pályával, jó ideje kész a terv a kormánynál s megnyerte József főherczeg tetszését és beleegyezését is, s kivitelét csak egy akadályozza — a pénzhiány. A tervelő urnak fáradságos és elismerésre méltó munkájáért köszönetet mondattnak.

A vizvezeték ügyében Beiwinkler által a mult ülésben tett inditvány indokaira tett ezután a vizvezeték igazgatója szakszerü megjegyzéseket, hosszas előadásában Beiwinklert czáfolgatván. Főleg az inditványozó azon állitásával foglalkozott, hogy a vizmü kiterjesztése a hajóhivatali téren nem eredményez többet 24 óra alatt 300,000 kőbláb viznél, — holott biztosan lehet remélni 600,000-et. Védelmezvén saját álláspontját, állitja, hogy a számitásnál nem járt el könnyelmüen, s a közgyülés által elfogadott s a sajtó meleg pártfogásával is találkozott terv meg fogja teremteni áldásos gyümölcsét. Beiwinkler ur, ki magyarul nem tud, pár rövid észrevételt tett, melyekből kitünt, hogy az igazgató észrevételeit nem értette.

Mulatságos jelenetet idézett elő a keresk. miniszter leirata, ki fölvilágositást kért: hogy igaz-e, miszerint az uj állatgyógyintézetnek kiszemelt telek a Rottenbiller-utczában a szándékolt szabályozás által lényegesen érintetik. Dehogy. A miniszter aggodalma még 1871-ben el lett oszlatva, mikor is az utczanyitási szándékkal közgyülési határozattal fölhagytak Ezen tárgygyal kapcsolatban felmerült a kérdés, mily széles legyen a Rottenbiller-utcza, 15 vagy 16 öl-e? Mert ott már egy ház is épült, s a kérdés eldöntése nehézségekbe ütközött, a helyet megnézni kimennek: Preuszner, Bobula, a főmérnök, Steiger és Mendl. A jövő ülésen aztán jelentést tesznek.

Az uj lóversenytér kijelölésére vonatkozó lovar-egyleti ajánlat s vegyes bizottsági javaslat terjesztetett elő ezután, melyet a közönség eléggé ismer a vegyes bizottsági tárgyalásokból. — Tudvalevőleg az uj városligetnek kijelölt tér van benne uj lóversenytérül ajánlva, miután a lovar-egylet eredeti terve, a kincstár által a terület s a lőportorony épületekert (csak ez utóbbiákért 1 millló 600 ezer forint,) kivánt roppant ár miatt kivihetlennek bizonyult. Az uj városliget nagy részének haszonbérbe állásáról van tehát szó a lóvaregylet számára.

A terv elfogadása esetén a Hermina-utat más helyre kellene áthelyezni és az uj városliget már elkészült részének java is bele esnék a lóversenytérbe. Steiger nem is mulasztotta el megjegyezni, hogy a 20,000 frt költséggel kijavitott privátteIkek eredeti czéljokból elesnének s a költség is hiába való lett volna.

Gerlóczy azonban hangsulyozta, hogy az uj városliget azért liget maradhatna, csak berendezése változnék meg. Ez a fölvilágositás azonban a tagokat nem egészen győzte meg, s előbbi szónok e tárgyban ma nem tanácsolta határozni, hanem inditványozta, hogy a jövő ülésre kérjék be azon szerződést, melyet a katonai kincstárral 1865-ben a főváros között, mikor a gubacsi határon épitett a kincstár lőpor raktárt.

Ugy emlékszik, hogy a szerződés egy pontjánál fogva a kat. kincstár kötelezve volna a régi lőporraktárakat, melyeket most anyagtárul használ, egészen lerombolni s ekkor a lőporraktári telkeken is lehetne létesiteni az uj városligetet. Többen is ily véleményben voltak s kivánatos levén az uj városliget rajzát is látni esetleges uj formájában, — a határozás jövőre halasztatott.

Weisz S. ajánlata a hazai kőszénfajoknak légszesz fejlesztési czélra felhasználása tárgyában a világitási albizottsághoz utasittatott. Helybenhagyást nyert egy albizottság azon javaslata, hogy Chorin Henrik márnök, ki messzeható tervet nyujtott be a város körüli homokos telkek beltermékenyitése tárgyában, — az érdemleges tárgyalás előtt tegyen le 20.000 frt óvadékpénzt. Ezután Steiger interpellálta az elnököt, hogy több váczi-utczai asphalt járda illetékért végrehajtás terhe mellett intettek meg. Az elnök jövőre igért bővebb felvilágositást, megjegyzi egyébiránt, hogy a megintés szabályszerü, ha késő is talán, de 1—2 hét mulva az uj épitkezési szabályok tárgyalása végett ugy is rendkivüli közgyülés lesz, méltóztassanak az ide vonatkozó pontoknál felszólalni ott.

Végül felolvasták a budapesti kir. orvos-egylet kérvényét a vizvezetéki miseriák megszüntetése tárgyában. A kérvény nagyrésze a Bókai inditványára hozott határozattal elintéztetett, — a medenczék öblitésének szaporitása szintén kéretik. Most évenkint kétszer öblitik. Nem is szükséges többször. Itt felhozatván, hogy a belvárosban tegnap megint igen zavaros, ihatatlan volt a viz, mivel ez az egyetlen nagyobb szivattyu gép javitásából származik, a vizv. igazgató megigérte, hogy jövőre e gépet mindig éjjel javittatja. Az ülésnek 7 óra után lett vége.

UJDONSÁGOK.

A hivatalos lapból. Kinevezések; A m. kir. igazságügyminiszter Gyertyánffy József lippai lakost az erdődi kir. járásbiróság mellé birósági végrehajtóvá; a budapesti m. kir. pénzügyigazgatóság Zboray Jenőt m. kir. adóhivatali ellenőrré, Samichrasz Sándort, Nagy Lajost és Hiller Jánost m. kir. fogy. adó-tisztekké, s Losonczi Nagy Károly adóhivatali tisztet ellenőrré nevezte ki.

Az ügyvédi kamarákból. A pozsonyi ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, miszerint Borovánszky Ede nagy-szombati ügyvédnek neve saját kérésére, a kamara ügyvédi lajstromából kitörültetett.

— Kossuth Lajos — mint a „M. H." irja — nagyobb terjedelmü levelet intézett a „Hunyady Album" szerkesztőihez, György Aladárhoz s Szathmáry Györgyhöz, mely levelében nagy érdekeltséggel foglalkozik a hunyadmegyei eloláhosodott magyarok kérdésével s több érdekes tervet sorol elő azok nemzetiségének megmentése tárgyában. Oly nagyon szomoritó jelenet ez, egyszersmind oly phenomalis abnormitás is, mely az én fogalmaimat a nép élet psychologiája s a magyar nemzeti jellem felől egészen zavarba hozza" mondja nagy hazánkfia. Kossuth érdeklődése a fontos nemzeti kérdés iránt legbiztosabb záloga, hogy az eszme rövid idő alatt országszerte fel fog karoltatni.

— A Medjide rendjellel — tudvalevőleg — az itthon maradt hatvanas bizottsági tagok közül hárman lettek kitüntetve: Orbók Mór, a hatvanas bizottság ideiglenes elnöke, Festetics Bennó gróf, mint a bizottság egyik tevékeny tagja és Budinszky Ernő, a bizottság titkára, ki a hatvanas bizottság világszerte ismeretes jelvényének tervrajzát készitette. E rendjel ünnepélyes átadásával Savas pasa Lukács Gyulát, a konstantinápolyi küldöttség vezetőjét bizta meg; mi is f. hó 13-án d. u. 5 órakor ment végbe az e czélból összegyült szép számu közönség (köztük a hatvanas bizottsági tagok nagy része) jelenlétében. Lukács Gyula, mint a Medjidje rend commandeure, három decorálandó hatvanas bizottsági taghoz egy lelkes beszédet tartott s a többek között azt mondá, hogy a török szultán ő felsége, Sava pasa által megparancsolta neki, hogy az átadott három rendjellel Orbók Mórt, Festetics grófot és Budinszkyt a török birodalom iránt tanusitott rokonszenvükért diszitse föl. Erre Orbók Mór válaszolt s azt mondá, hogy a kitüntetést hódolatteljesen elfogadják s rokonszenvükről és ragaszkodásukról Abdul Hamid ő felségét továbbra is biztositják. Ezután Lukács Gyula a rendjeleket az illetők mellére feltüzte s a nevökre szóló fermánt megcsókolva nekik rendre átnyujtotta, kik azokat először szivükhöz szoritották, azután megcsókolták s végre homlokukat érintették velök. Ezen czeremonia után, melylyel a rendjelek átadása Törökországban is történni szokott, — az ünnepély véget ért.

— A főkapitányság által egy cselédtől egy értékes karperecz foglaltatott le, melyet az egyhóval ezelőtt talált, de a találmányt eddig eltitkolta. A vesztett fél tulajdonát a főkapitányság 16 számu szobájában átveheti.

— Közbiztonsági állapotok Tordában. A tordamegyei Lupcsa-községi román lelkiatya felebaráti szeretetből kölcsön adott 60 frtot, hetenkénti hatvan száztóli kamatra, amely követelést a topánfalvi járásbiróság végzése folytán a szegény ember birtokára be is tábláztatott. E megyére se ártana a statariumot kihirdetni.

— Tánczestély volt Csengery Antalnál tegnap este. Az estélyen nagyszámu meghivottak vettek részt, leginkább az értelmi aristocratiából. Az estélyen jelen voltak a háziasszony kedves leányai Leona és Etelka, továbbá Gönczyné, Ilona leányával, s a Török kisasszonyokkal, Zirzen Janka a tanitónőképezde igazgatója, Spányi Judith, Boldizsár Piroska és Stetina kisasszonyokkal, Vladár Sándorné, Heinrich Róza, Lubich Etelka, Gyulai Pál leányai Aranyka és Margit, Horvát Árpád leánya Ilona, Széll Piroska, Arany János kedves unokája. A tánez után vacsora jött; ezt ismét táncz követte, ugy hogy a magyaros salonból csak hajnal tájban távoztak a vendégek, kik a legkedélyesebben mulattak.

— Kozma Elek urhoz, a 300-as bizottság elnökéhez, a csongrádi 48-as népkör elnöke a következő sorokat intézte: A „csongrádi 48-as népkör" a konstantinápolyi küldöttség eljárását helyesli, azt magáévá is tévén, örvend, hogy a gondviselés a t. küldöttséget a veszélytől megmentve, a kedves hazának visszaadta. — Sohlya Antal m. k. a kör nevében, mint ennek elnöke."

— Gyilkosság a fővárosban. Tarcz Gyula lipcsei szül szabadságolt állományu honvédhadnagy és m. államvasuti hivatalnok tegnap este fél 7 órakor dohányutcza 10. sz. alatti lakásán ittas állapotban egy hatlövetü revolverrel meglőtte Paducska Mária nevü asszonyt. Paducska sz. Vogel Mária, judenburgi születésü, férjétől különválva élt s előbb benső viszonyban volt Tarcz Gyulával, ki egy idő óta nála lakott. A merénylet elkövetése után nehány perczczel Tarcz az agyonlőtt nő nővérének hajadon leányára Vogel Annára sütötte el a fegyvert. A lány azonban még jókor észrevette szándékát, s félreugrott, ugy hogy a golyó csak a falba furódott. — A szerencsétlenség helyén nyomban megtartott orvos-rendőri vizsgálat a lövést életveszélyesnek, a törvényszéki vizsgálat pedig a tettett szándékos emberölési kisérletnek jelentette ki. A lövésekre elősietett emberek által lefegyverezett dühöngő rögtön letartóztatott és vizsgálati fogságba vitetett. A sérült nő gyógykezelés végett a Rókus kórházba szállittatott. A gyilkosság okára nézve Vogel Mária a következőket adta elő. Tarcz Gyula az utóbbi időkben mértéktelen életet élt, s ittas állapotban többször garázdán viselte magát s őt, továbbá rokonait is tettleg bántalmazta. E miatt azt mondták neki, hogy költözzék el tőlük. De Tarcz nem akart távozni s ennek folytán a katonai hatóságnál bepanaszoltatott. Tegnap délután sétára hivta az asszonyt Tarcz de mivel ezen felszólitásnak eleget tenni nem akart s őt követni vonakodott, Tarcz előbb arczon ütötte, aztán pedig rálőtt. Az eset az ügyészségnek még ma feljelentetett, és Tarcz a törvényszéki börtönbe kisértetett.

— A pécsi csizmadiák a prágai szabók mintájára abban állapodtak meg, hogy „feketekönyvet" hoznak alkalmazásba, a mi azt jelenti, hogy összeirják azon adósok neveit, a kik háromszori felszólitásra nem fizetnek. Minden mester összeállitja ilyképen a saját adósai névsorát és közli azt a többivel. A jegyzéket aztán mindegyik felfüggeszti mühelyében a falra, és ha valaki rendelni jön, a jegyzékben megnézik: ott van-e a neve. Ha ott van: — nincs hitel. Csak az a kérdés, hogy nem fognak-e a csizmadia urak számitásával szemben „repressáliák"-kal élni — a bőrkereskedők és bőrgyárosok?!.

— Egy nyolcz krajczáros per története. Bizonyos magyar állami kir. hivatalnok — a Királyhágón tul történt — valamely követelés megfizetése végett az illető kereskedő által felszóllittatott. Minthogy azonban a kereskedő 5 frt 30 krt követelt, a hivatalnok pedig csak 4 frt 92 kr erejéig hitte magát adósnak, és az ügy — perre került. A tárgyaláson megjelent felperesi ügyvéd elismerte, hogy az 5 frton felüli 30 kr tévesen peresittetett be, követelését 5 frtra leszállitotta a tulajdonképeni per csakis 8 krért, és az ügyvéd költségeiért folyt. Az ügyvédi fogásokban nem eléggé jártas hivatalnok gondolván, hogy 8 kr nem érdemes arra, hogy valaki azért esküt tegyen, az intőlevél megkapása iránt neki ajánlott főesküt nem akarván elfogadni, a felperesi ügyvédnek visszakinálta s ezért elmarasztaltatott a 8 kr megfizetésében és nyolcz forint perköltségben. — Ennek a történetnek pedig nem a ritkasága adja meg az érdekességét.

— Két gyermeket találtak tegnap kitéve a fővárosban; egyiket az országuton, a másikat Budán. Amaz körülbelül 14, az utóbbi vagy 9 hónapos és az első anyja egy Csehországból ideszakadt cseléd, ki megszökött, az utóbbié ismeretlen.

— Verekedő asszonyok. Kolb Terézia és Vasai Mária dohány gyári munkások férjeikkel a Hunyady-utcza 16. sz. a. közös lakást tartanak; a két asszony folytonos perlekedésben és czivódásban éltek. Tegnap este a két nő ismét összeveszett, s Kolb Teréz egész dühvel egy nehéz üveg poharat vágott ellenfele fejéhez, ugy, hogy Vasai Mária eszméletlenül rogyott össze. Kolb Terézia a rendőrség által letartóztattatott.

Ma reggel 7 órakor az Európa szálloda portása bérkocsiért fütyölvén, Bornerth János bérkocsis előre is hajtott, de a 82. szamu bérkocsis lovai gyorsabbak lévén, amannak elébe hajtott, az elég ok volt arra, hogy a két békocsis kését előrántva Bornerth orrát egészen felhasitotta, azután kocsijára ugorva gyorsan elhajtott. Erről csak az tudatik, hogy „Móninak" hivják s elfogatására a kellő intézkedések megtétettek.

— Robbanás. Párisi táviratok jelentik, hogy a graissesaci köszénbányákban gyulékony gázok robbanása ment végbe; hatvan munkás közül eddig csak ötöt mentettek meg. — Svájczban ugyanezen táviratok szerint az árvizveszély növekszik; eddig hét vasut van részben elárasztva; a badeni tó kiáradt s a Rajna vizállása folyton emelkedik.

Rövid hirek. Sárosmegyében Pécs-Ujfalun iszonyu vihar volt a mult napokba. — A Sina-örökösök az örökség magyarországi része után 306.831 frt 47 és fél krajczár hagyatéki százalék fizetésére szólittattak fel. — Győrött egy czipészlegény megkérte bizonyos korcsmáros leányának kezét, azonban kosarat kapott, miért a leány ablaka alatt főbelőtte magát. — Az állatkert leopárdja és nőstény oroszlána a „N. H." hire szerint véletlenül összekerült az etető feledékenysége folytán, s az oroszlán megölte a leopárdot. — Budán a II. kerület bábái az elöljáróság meghagyása folytán oktatást nyernek az egészségügyi törvényből. — Budán tegnapelőtt egy népkonyhát — mintán kevesen látogatták — bezártak.

Szinház, müvészet.

— A népszinházban ma este egy rég pihentetett, különben nagyon jó emlékezetben élő vaudevillet volt szinen, az énekes „Marcsa az ezred leánya". A kedélyes darab szinig megtöltötte a szinházat, melynek közönsége mindvégig gyönyörködve hallgatta Soldosnét a markotányosné népszerü szerepében s jót nevetett Horváth komikus udvarmesterén. Tamásy Skultéty őrmestert tette rokonszenvessé. A darab zenéje részben uj népdalokból állott s hatását élénkitette a harmadik felvonás elején előjövő magyar, huszár-

---

AZ „EGYETÉRTÉS" TÁRCZÁJA.

Az 1686. évi visszafoglalás után

Budán maradt törökök.

— A „Századok" után. —

Ismert tény az, hogy Eger várának a töröktül a keresztényeknek történt átadása után, Caraffa fővezér és az ostromló sereg igen emberséges bánásmódja, valamint más okok miatt, habár engedély adatott a töröknek az elvonulásra, mégis körülbelül ezer személy telepedett le ott közülök és többnyire megkeresztelkedvén „uj keresztény" név alatt, Eger polgárságának egy részét képezte.

Hasonlót képes Buda várának története is felmutatni. Habár Budát nem adta át a török őrség egyezkedés folytán, hanem a keresztények által hősiesen foglaltatott vissza, mégis az életben maradt ozmánokból, kik hadi foglyoknak tekintettek ugyan, Budán számosan letelepedve megmaradtak, sőt megkeresztelkedve Buda polgáraivá lettek.

A mi, Budavár bevételénél, a török hadképes foglyok számát illeti, azt Lothringeni Károly fővezér saját naplójában 2000-re teszi, kik a bevétel utáni napon az előváros egy mecsetében és egy nagyobb házban helyeztettek el.

Diersburgi Röder Fülöp, Lajos badeni őrgróf hadjáratai történetében azt állitja, hogy Budán együttvéve a hadképes férfiakat, a nőket és gyermekeket, összesen 3000 török került fogságba.

Ezen foglyok közül 500, a fővezér naplója szerint szeptember 4-én a vár tisztogatására parancsoltatott, kik, a még mindég égő tüzet eloltván, a halottakat eltemették.

Röder állitása szerint a foglyok között volt: az alparancsnok, a janicsárok agája és a mufti, kik mint az akkori kor szokása követelte, a többi hadifoglyokkal együtt a győzedelmes tisztek között kiosztattak. A janicsárok daczos agáját Lothringeni Károly fővezér vette át, a többi előkelő török tisztek pedig a többi keresztény tábornokoknak adattak.

A nevezett janicsár főnök jellemzésére szolgáljanak szavai, melyeket gazdájához intézett, mondván: „A szerencse változik, ma nektek kedvez, holnap talán nekünk, azért tartsatok jól vagy üssétek le ideje korán fejemet!"

A sebesülten elfogott alparancsnokot Wagner Ferencz, I. Lipót fejedelem történetében Csonka bégnek nevezi és róla feljegyezte, hogy a tisztességes alaku, jellemdus erkölcsü férfiu volt és méltán beillet a keresztények közé, hová a keresztség felvétele után, melyben a Lipót nevet nyerte, be is soroztatott, ő felsége, ki őt sajátjai közé felvette, lovassági tisztséggel ajándékozta meg és még eddig nem tapasztalt példányként, mint a magyarok kapitánya a Rhenusnál harczolt. Fia, ki még Wagner Ferencz történész idejében élt (kiadta idézett müvét 1719—31.) méltó példáját követi atyjának. Ugyanezen Csonkabég megerősité, hogy a várban őrségrül a tizezer janicsáron kivül, még hatezer lovas és más fegyvernembeli volt, kik azonban az utolsó ostrom alkalmával négyezerre apadtak le.

Csonkabég tehát és többen a budai török foglyok közül, csakhamar eltávoztak Budáról gazdáikkal, kiknek, mint emlitém, tulajdonaikká váltak. Azonban többen közülök, még mielőtt felettök további rendelkezés történhetett volna, használván az alkalmat, hogy vasbékókkal nem birnak, és fölöttök kellő őrködés nem létezik, elillantak; azért a hadi egyetemes főbiztos egy igen kemény rendeletet adott ki, mely szerint az elillantak, vagy elrejtettek fogdostassanak össze, és küldessenek föl Bécsbe.

Ezen rendeletből tisztán kitetszik, hogy a török foglyok egy része Budán maradt. Még értelmesben bizonyitja azt a jezsuiták évkönyve. Ezeknek mint első budai lelkészeknek, sőt az ostromló seregben is müködő tábori lelkészeknek, alkalmuk volt minderről biztos tudomást szerezni. Évkönyvükben feljegyezték, hogy mindjárt az ostrom utáni évben, 1687-ben, az itt letelepedett törökökből többen megkereszteltettek. Ezek száma 13-ra van téve és pedig 6 felnőtt és 7 gyermek emlittetik.

Valószinü azonban, hogy még az 1686. évben, tehát ugyanannak utolsó négy havában, melyben a vár bevétetett, többen lettek keresztelve, de ezekről az évkönyv iró temérdek sok mondanivaló között megfeledkezett.

Az 1688. év sokkal nagyobb számu keresztelést tud felmutatni, mint az előtte lefolyt és pedig annak következtében, mivel Kollonich Lipót bibornok, egy jezsuitát bizott meg, az elmaradt és gondozás nélkül hagyott török gyermekek összegyüjtésével. Ezen jezsuita Budán és környékén körülbelül 200 ily gyermeket szedett össze, kiket a kamarai igazgatóságtól kapott kenyeren táplált, és kik a keresztyén hitben nyert kellő oktatás után megkereszteltettek. Mindezek idő folytával Bécsben és más helyeken tisztes szolgálatba adattak. Ugyanezen lelkész husz felnőtt törököt szinte hozott magával Budára, ezek között volt egy nős is két gyermekével. Az összeszedett gyermekeken kivül Budán ezen évben még 54 török kereszteltetett meg.

Itt azonban engedelmet kérek kedves olvasóimtól, hogy az imént idézett évkönyvet követve, egy kis eltérést tehessek kitüzött czélomtól, áttekintvén az ezen időben meghóditott Egerbe. Ezen eltérést annál is inkább megengedhetőnek vélem, mert oly adatok felemlitésére nyujt alkalmat, melyeket Balássy Ferencz akadémiai tag, Egerről irt (és általam idézett) munkájában, sajnálattal volt kénytelen nélkülözni és igy a nevezett müvet, mintegy kiegésziteni van szerencsém. De továbbá azért is, mert a mint igen valószinü, hogy Egerből több török Budára is lőn átszállitva.

Az évkönyv, az egri törököket illetőleg fölemliti, hogy az 1687-ik év deczember havában Budáról egy jezsuita hitküldér, Pusztabonyák István atya Egerbe küldetett, a hol, miután a vár a keresztények kezébe került, és a Te Deum egy mecsetben énekeltetett volna, mindjárt az erre következő napon, — a mely deczember tizenkilenczedike vala, megkezdetett a török konkoly kigyomlalása és a keresztény hit magvának elhintése, mely csakhamar a legszebb gyümölcsöket hozta, mert kevéssel ez után 29 felnőtt törököt a keresztvizzel leönthette. Ezek között több előkelő volt, kiknek egyikét „Alaybeeg"-nek nevezték és egy 80 évnél öregebb családos effendi három fiával és még egy előkelő, kit „Hirdebég"-nek hivtak. Ezeken kivül, valamivel később még 12 török kereszteltetett meg. 1688-ik év elején Pusztabonyák atya visszaérkezett Budára.

Ezekből világosan kitetszik az, hogy Eger várában a Te Deum deczember 18-án tartatott, előttevaló nap kitakarodván belőle a törökök és már másnap kezdé meg a budai hitküldér müködését, és ő vala az, ki Palásti András, a gyöngyösi ferenczrendiek quardiánjával és ennek társa, Kolocsányi Pállal együtt, a kikről mondatik: „Et neo-christianos ex Turcismo majori ex parte baptisasse", keresztelte az egri törököket.

Mutatja továbbá ezen idézet, hogy Egerben, mint Balássy is állitja tömegesen kereszteltettek meg a törökök, igy elsőizben mindjárt 29-en, utóbb még 12-en.

Föltaláljuk végre az évkönyv ezen töredékében azon törökök egyikének nevét is, ki, mint Balássy mondja, az egri kereszteltek anyakönyv készitését (1688. év május havát) megelőzőleg, midjárt a vár megszállása után kereszteltettek meg és fölemliti „Olai Bek"-et, kit az évköny „Alaybeeg-"nek nevez. Itt van még „Hirdebeeg" is, kit Balássy nem emlit.

Ezen eltérést a budai törökökről az egriekre, mondám, azért is méltányos vala tenni, mert valószinü, hogy Egerből több török Budára is áttelepittetett, és pedig többnyire olyanok, kik Egerben meg nem élhetvén, Budán tartattak el, a hová őket az emlitett hitküldér magával hozta.

Továbbá felemlitendő az is, hogy nemcsak Egerből, de 1688-ban Székesfehérvárról is lettek törökök áthelyezve. Székesfehérvárra május havában Olipecz András atya, a budai jezsuiták főnöke, volt mint hitküldér kiküldve, ki szintén több törökkel együtt tért vissza Budára.

Ugyszintén hozattak későbben törökök Budára Pétervárad és más, a töröktől visszafoglalt városokból, mint azt a kereszteltek anyakönyvéből alantabb idézett adatok is bizonyitják.

A budai török foglyok egy része, az anyakönyv tanuskodása szerint, keresztény foglyok helyett, mint az méltányos is volt, átengedtetett a török hadiparancsnokságnak.

Az olyan törökökről, kik tulajdonképen nem voltak hadi foglyok, de egyelőre biztos elhelyezéssel nem birtak, különösen a gyermekekről, mint már emlitettem volt, a nagylelkü Kollonich bibornok gondoskodott, kinek jótékonyságára figyelmessé is tétettek kegyenczei, azért egyik azon jellemző nyilatkozatot tette, miszerint boldogok a keresztények, mert két fölötte nemes szivü férfiuval birnak, ugymint a római és bécsi pápával.

A munkaképes szegényebb sorsu törökök, különösen a nők, mint cselédek alkalmaztattak, igy a jezsuiták vizivárosi gazdasági épületében, mint azt irataikban följegyezve találom, három török nő volt elhelyezve. Ezen följegyzésből meritem azt is, hogy a törökök egymás iránt igen testvéries vonzalmakkal viseltettek, söt magukat egymás közt fivérek vagy illetőleg nővéreknek is nevezték.

Mások az itt maradtakból kézimunka által keresték kenyerüket, igy előfordul az anyakönyvben egy, (32. sz.) ki „hortulanus" kertésznek mondatik. Valószinü azonban, hogy a többiek, kik itt mint családosak telepedtek le, szintén birtak valamely üzlettel.

Azonban azt is föl kell, sajnálattal ugyan, emlitenem, hogy a török nőket, a háborus időkben féktelenebb vágyak, gyakorta kiszemelték áldozatul. Ugy látszik a hadi főbiztos, általunk már ismert rendelete által, melyben a nőkről is van szó azon szavaival, melyekkel a török foglyok rejtve tartását tiltja, némileg ezen visszaélést is akarja gátolni.

Ezen visszaélés, valamint a vad házasságok ellen erélyes lépés történt akkor is, midőn Budán a plébánia tisztje szerveztetett. Ekkor mindazon férfiak, kik esketés nélkül éltek török nőkkel, arra kényszerittettek, hogy vagy bocsássák el a nőket, vagy vegyék törvényes nejeikül.

Azonban mi több, Mars fiai olykor korlátot nem ismerve, ott is óhajtának élvezni, ahol a józan ész féket parancsol, igy történt, hogy minden eféle botrány szorgos ellenőrzése daczára, tizenkét török nő, kinek gyógykezelése alighogy a kórházban bevégeztetett, máris a katonák féktelenségének áldozatává lőn. Tanuskodik ezen esetről az évkönyv.

A Budán letelepedett törökök neveit illetőleg megemlithetem, hogy azok ritka esetben tartattak meg török eredetiségükben. Hanem a megkereszteltek legtöbb esetben, kereszt neveikkel együtt, vezeték nevet is vettek föl, mert az anyakönyvekben előforduló nevek, mint: Budai (15. sz.), Off-

táncz, melyet G e n é balletmester tanitott be. E fogadtatásból itélve „Marcsa“ állandó és kedvelt darabja lesz a népszinháznak.

— Hangverseny. Huber Jenő hegedümüvész szerdán, február hó 28-án esti 7½ órakor a vigadó kis termében hangversenyt rendez, Láng Fülöp nemz. szinházi tag, a nemzeti szinház zenekara és a budapesti nemzeti zenede tanárainak szives közremüködé mellett.

A hangverseny müsorozata: 1. „Hegedü hangverseny“ zenekar kiséréttel (a Cadenzek a hangversenyző szereményei) Beethoven L. 2. a] „Es fällt ein Stern herunter“ b] Frühlingslied“ c] „Herz mein Herz Huber J. Láng ur. 3. „Chacone“ hegedüre, kiséret nélkül Bach S, 4. a] „Das verlassene Mägdlein“ b] „Frühlingsnacht“ Huber J. Láng ur 5. „Introduction et Rondo Capriccioso“ zenekar kiserettel C. Saint-Saëns. A két utóbbi darab szövegét magyarul éneklik. A zongora a Strobl-féle raktárból való.

Egyletek, társulatok.

— A „zilahi önkéntes tüzoltó társulat“ a tüzoltói felszerelések beszerzésére f. év február 3-án tánczvigalmat rendezvén, az összes bevétel 369 frt 80 krt tett ki, melyből levonva a 104 frt 7 krt tevő kiadást, tiszta jövedelem képen 265 frt 73 kr. lett megállapitva. — Ezen tánczvigalom alkalmával a következő felülfizetések tétettek:

Egy valaki (Dénes Kajos által 2 frt. Zilahi István 50 kr. Tulogdi József 50 kr. Seregen József 20 kr. Pele Mór 1 frt Kerekes Mihály 20 kr. Gáll György 1 frt. Körtesi Sándor 50 kr. Kőrösi Kálmán 1 forint Hamp Ferencz 2 frt 50 kr. Unger Gusztáv 2 frt 50 kr. Szász Lőrincz honvéd hadnagy 1 forint özvegy Faragó Józsefné 2 forint Tóth Gusztáv 4 frt Décsey István 2 frt. Kovács József 1 frt Molnár József 20 kr., Kovács Miklós 1 frt, Cservenyák János 50 kr., Goldberger József 1 frt, Nagy Mihály 1 frt, Kaufmann Leopold 1 frt, Katona János 1 frt, Virág András 2 frt.Farkas Kálmán 1 frt, Kis Lajos ügyvéd 2 frt 50 kr, Décsey Lajos 3 frt. Kreuczer Adolf 1 frt. Jeney István 1 frt, Dobai Antal 3 frt, Kerekes József 1 frt, összesen 42 frt 10 kr. Fogadják a mélyen tisztelt felülfizetők a társulat szives köszönetét. Zilah, 1877. febr. hó 10-én. A zilahi önkéntes tüzoltó társulatnak 1877. évi febr. hó 9-én tartott ülése megbizásából. Dénes Lajos szakasz-parancsnok.

— A budapesti szatócsok egy része önsegélyző egyesületet alakitott, miről annak idején megemlékeztünk. Közgyülést is tartottak, melyen az egyletet szervezték s az alapszabályokban és jegyzőkönyvben sok oly határozatot hoztak, mely az uj kereskedelmi törvénynyel merőben ellenkezik. A váltótörvényszék ennélfogva azokat nem hagyhatta jóvá, hanem az alapszabályokat a jegyzőkönyvvel együtt visszaküldte a szatócsoknak, hogy tartsanak ujabb alakuló gyülést s azon a törvény értelmében szervezkedjenek.

— Az orsz. tüzoltói-gyülésen, mely márczius 14 én fog tartatni Budapesten, már csaknem az összes tüzoltó egyletek bejelentették képviseltetésök szándékát s valószinü, hogy egyetlen egy sem fog elmaradni a gyülésről.

— Az orsz. nőképző-egylet elhatározta, hogy az egylet a böjt folyamában néhány felolvasást fog rendezni s pedig nem pénzszerzési, hanem tisztán müvelődési czélból; ugyancsak e gyülésen terjesztettek be a „Karácsony vásár“ számadásai, melyekből kitünik, hogy az egyletnek 2174 frt 56 kr tiszta jövedelme volt. Uj tagokul jelentettek be: Kállay Béniné, Vécsey Gyuláné mint 100 frtos alapitók; Dobóczky Malvin, Füzessséry Ilka k. a., Pásztory Imre és Petz Armin urak, mint igazgató tagok.

— Nyiregyházán több földmivelő egylet létesitésén fáradozik, melynek czélja lenne, hogy egy arra alkalmas helyen — hetenkint 3-or, u. m. szerdán, szombaton és vasárnap, társas összejöveteleket tartsanak, a hol szerzett tapasztalataikat egymással kölcsönösen megismertetnék, lapokat olvasgatnának, a piaczi áremelkedés, vagy esetleg apadás felől egymást értesitenék s különösen felvilágositanák, és ugy tovább.

— A magyar orsz. lövész-egylet ideiglenes központi igazgatósága április 15-én rendes ülést fog tartani a budai lövészegylet helyiségeiben.

— A nemzeti tornaegylet folyó 1877. január 28-ra kitüzve volt közgyülése a megjelent tagok számának elégtelensége miatt meg nem tartathatván, e végből az évi rendes közgyülés ujabban f. évi februar hó 18-ának délutáni 3 órájára az egylet helyiségébe (VIII. ősz-utcza 17. sz. a.) összehivatik — mely a megjelenők számára való tekintet nélkül — meg fog tartatni. — A gyülés napirendje: 1. az igazgató választmány évi jelentése s előterjesztése. 2. 1876. évi zárszámadás és vagyonmérleg előterjesztése, valamint a számvizsgálók e részbeni jelentése. 3. 1877 évi költségelőirányzat megállapitása. 4. A tisztviselők, továbbá 20 választmányi rendes és 10 póttag megválasztása. 5. Inditványok.

— A képző-müvészeti társulat legutóbbi igazgató-választmányán bejelentettek uj tagokul. Albrecht főherczeg 2000 frtos alapitványt tett; a pártfogó tagok sorába léptek 1000—1000 frttal gr. Wocher Lajosné szül. Batthányi grófnő, b. Nopcsa Ferencz a királyné föudvarmesterre, — Alapitókká 200 frttal Huszár Adolf, Láday Ágoston, b. Mesznil Victor és gr. Sigray Fülöp lettek.

Fővárosi ügyek.

— Budán az utczák nevét jelző uj, magyar táblákat tegnap kezdték felszegezni. E munkát legközelebb a házaknak uj számokkal való ellátása fogja követni.

— A fővárosi Rókus-kórházban az 1876. év IV. negyedében ápolt buja és elmekóros, továbbá külföldi illetőségü betegekről, ugyszintén azon ápoltakról, kiknek gyógydijait az egyes törvényhatóságok a kórháznak megtériteni vonakodnak, összeállitott költségjegyzék szerint a kórháznak e czimeni kiadása 20,684 frt 69 és fél krt tesz ki, mely összegnek az országos alapból leendő megtérités iránt a belügyminiszter feliratilag megkerestetett.

— A hegyi pályákat épitő társulat svábhegyi birtokának felosztása iránt beadott folyamodványra a tanács mult évben ez ügyben kelt határozatát oda módositotta, hogy a felosztás következtében támadó összes utak ne azonnal, hanem a főközlekedési utak most, a mellékutak pedig csak azon arányban nyittassanak meg és adassanak át tényleg a nyilvános közlekedésnek, a mely arányban a telek eladások eszköltetni fognak: megjegyeztetvén a most azonnal meg nem nyitott, el nem készitett és a közlekedésnek át nem adott utczák vagy közök (utak) területe is már most a főváros javára utczaterül bejegyzendő, s az elkészités és átadás kötelezettsége fönntartandó lesz, s az épitési vagy keritkezési engedély egy parczellára nem fog kiadatni mindaddig, mig a hozzá vezető ut teljesen elkészitve s átadva nem lesz.

— A lefolyt héten élve született 255 gyermek, elhalt 253 személy; a születések tehát 2 esettel mulják felül a halálozásokat. — Az élve szülöttek közt volt 167 törvényes, 88 törvénytelen; nemre nézve 135 fiu, 120 leány. — Halva született 15 gyermek, köztük 8 törvényes, 7 törvénytelen. — A halottak közt volt 121 férfi, 132 nő, egy éven aluli gyermek 77. — Az elhaltak közt egy éven aluli tartózkodott Budapesten 10. — (A tartózkodás tartama 34-nél ki nem tudható). Ez év 6 hetében élveszületett összesen 1537 gyermek, elhalt 1509 egyén, a születések többlete tehát 28. Születések arányszáma 1009 lakosra; 42.0. Halálozások arányszáma 1000 lakosra: általában 41.6, az egy éven felüli lakosságnál: 30.3. az öt éven felüli lakosságnál: 22.3.

Törvényszéki csarnok.

— Vétkes bukás. Berger Márk. volt bejegyzett rőfös kereskedő tartozásai vagyoni állapotát tulhaladták és csődöt még jó ideig nem jelentelt be, még akkor sem, midőn ellene végrehajtás és árverés foganatosittatott. Ezután vád alá kerülvén, a törvényszék vétkes bukás miatt 7 napi fogságra itélte.

TÁVIRATOK.

Bécs, febr. 16. (Az „Egyetértés“ távirata.) A magyar miniszterek mint a „N. fr. Presse“ irja, előbb nem hajlandók elhagyni Bécset, mig a paritás kérdésében végleges és biztos megállapodásra — legyen az kedvező vagy kedvezőtlen — nem jutnak. Tisza ma délelőtt kihallgatáson volt a királynál.

Bécs, febr. 16. A „Pol. Corr.“-nek Belgrádból ezeket távirják: Azon kérdés, hogy Belgrádba egy állandó török ügynök neveztessék ki, mint nyilt kérdés a Konstantinápolyban eszközlendő végleges megegyezés számára tartatik fen; eltekintve ezen kérdéstől, a szerb meghatalmazottak meg vannak bizva a határszabályozás kérdését Konstantinápolyban véglegesen elintézni. Szerbia a Drina, Timok és Ibar-határok szabályozását kivánja.

Bécs, febr. 16. A baloldali klubban bejelentette Herbst az elnök, hogy a kormány is kifejezte abbeli kivánságát, hogy a képviselők egy értekezletre összehivassanak, miután a magyar kiegyezést illetőleg nem akarja magát előbb lekötni, mig a párttal nem értekezett: az összértekezlet napja azonban egyelőre még meg nem határozható, miután a jelenleg függő tárgyalások befejezését meg kell várni. Ezen jelentés feletti vitánál több oldalról azon kérdés pendittetett meg, hogy ezen tervezett értekezletre az urak házának tagjai és a képviselőház többi pártjainak képviselői is hivassanak meg.

Bécs, febr. 16. A haladópárt esti ülésén az albizottság nevében Sturm jelentést tett Fuchs javaslatáról, mely a delegatiótörvény hiányainak pótlására és a közös ügyeknek a két parlament elé leendő terjesztésére vonatkozik. Az albizottság javaslatait hosszas vita követte, melyet titokban tartani határoztak.

Kolozsvár, febr. 17. — (Az „Egyetértés“ távirata. Föladatott éjfél után 1 órakor, érkezett 1 óra 30 p.-kor.) Lukács, Bágya, Thoroczkay egész uton lelkesen üdvözöltettek, Nádasig kolozsvári küldöttség ment eléjök. Kolozsvárt tengernyi sokaság éljenzése közt Várady tanár üdvözlé, mire Lukács válaszolt. Fogatokon a „Biasini“ szállodához vonult a menet, hol Czakó szólt, kinek Thoroczkay válaszolt először. Utána a sokaság kivánságára Lukács mégegyszer beszélt. A küldöttek Biasini vendégei. Este a szinházban a „Sevillai borbélyt“ nézték meg, a hol Donadio énekelt. Az előadás után nagyszerü banquette 300 teritékkel, melyen poharat emelt: Czakó a királyra, Lukács Kolozsvár polgáraira, hölgyeire, ifjuságára, Hegedüs a küldöttségre, Bágya a magyar nemzetre, Váradi óriási éljenzés mellett Kossuthra, továbbá Klapkára, Lukácsra, Szücsre, Abdul Kerimre, Midhatra Lukács nagy lelkesültség közt Orbán B. képviselőre üritett poharat. Aztán sürgöny küldetett Kossuthnak, és Abdul Kerimnek. A zenészek által eljátszott török induló megéljeneztetett és kétszer is ujráztatott. A banquetten jelen vannak a város előkelői, egyetemi tanárok. E sürgöny feladásakor mond felköszöntést Szász Domokos a magyar ifjuságra.

Bécs, febr. 16 (P. C.) A két kormány mai értekezlete, mely szinte öt óra hosszáig tartott, nem nyujtott kielégitő eredményt. Holnap déli 1 órakor folytatják az alkudozást. Tiszát fogadta a király délelőtt. Irányadó helyen azon óhajtás fejeztetett ki, hogy az alkudozások befejezése siettessék.

Bécs, febr. 16. (Az „Egyetertés“ távirata.) A ma délben kezdett értekezlet szinte öt óra hosszáig tartott. A függőben levő különbségek ismét beható tárgyalás alá vétetettek, de csak néhány pontra nézve kezdették a szöveget formulázni. Holnap d. u. 1 órakor folytatják a tanácskozást.

Nápoly, febr. 16. (Az „Egyetértés“ távirata). Midhat pasa tegnap este ideérkezett. Incognito kiván maradni, s nyugalomra vágyik. Szándéka később Nizzába vagy Maltába, esetleg Svájczba menni.

Páris, febr. 16. (Az „Egyetértés“ távirata). Egy konstantinápolyi sürgöny szerint ott nagyon komoly hirek vannak a palotában történtekről. A szultán idegbántalmakban szenved. A hatalmon levők közt bizalmatlanság uralkodik, s azon aggodalom, hogy Midhat pasa ellenségeinek letétele kilátásban van.

Pétervár, febr. 16. A kormánylap közli az 1876. évi ujonczozás eredményét. E szerint 196.000 ember állittatott be, kik közül 2758 fölmentetett. Az alkalmasok egy harmadát tették a megvizsgáltaknak, mig 1875-ben csak egy hatodát tették.

Pétervár, febr. 16. (Az „Egyetértés“ távirata.) A lapok harczias nyilatkozatai nem fejezik ki a kormány érzületét. Oroszország ezt a Gorcsakofféle körjegyzékkel nyilatkoztatta ki, s azon idő nem változtatta magatartását. A kormány bevárja a hatalmak válaszát, s magatartását vagy az ebben nyilvánuló megegyezéshez alkalmazza, vagy csupán saját érdekét fogja követni. A császári politikának minden más értelmezése téves.

London, febr. 16. (Az „Egyetértés“ távirata.) Az Argyll herczeg által a Salisbury marquisnak adatt utasitásokra vonatkozólag keddre bejelentett interpellatiója fölött oda nyilatkozik, hogy a herczeg az iránt akarja a kormányt nyilatkozatra birni, mennyiben kész Oroszországgal együtt kényszeritő rendszabályokhoz nyulni Törökország ellen. Kormányellenes inditvány nem fog tétetni.

Bécs, febr. 16. (Az „Egyetértés“ távirata.) A gabna börzén ma igy jegyeztek. Tavaszi buza 12 frt 85 krtól 12 frt 90 krig. Tavaszi rozs 10 frtól 10 frt 15 krig. Tavaszi zab 8 frt 8 krtól 8 frt 12 krig. Magyar rozs 10 frt 60 krtól 10 frt 70 krig.

Bécs, febr. 16. A képviselőház 103 szóval 101 ellenében elvetette a részletes vita alkalmával a kormány előterjesztését a dux- bodenbachi pályának az aussig- tepliczi pályával való egyesitését illetőleg.

Bécs, február 16. Magyar földteherm. kötvény 73.50. Salgó-Tarján 74.— Magyar hitel 117.— Magyar záloglevél 86.50 Erdélyi 80.— Magyar keleti vasut 58.— Magyar sorsjegy 71.25. Magyar földhitel 23.—. Magyar vasuti kölcsön 98.75 Anglo-magyar —.—. Franco-magyar bank —.— Alföld 95.—. Magyar északkeleti vasut 91.— Kelet-vasuti elsőbbségi kötv. 59.— — Tiszai vasut 158.50 municipalis bank —.—.

Bécs, február 16. Hitelrészv. 147.20 Galicziai 211.75. Államvasut 240.25. Rente 62.50 — 1860-as 109.75.— 1864-es 134.—. Ezüst 114.50. — London 124.25. — Unio-bank —.— Átalános épitőbank —.—. Angol-Osztrák 74.80. Lombard 77.75. — Tramway —.— Hitelsorsjegy 162.— Napoleond'or 9.92.— Arany 5.95.—. Frankfurt 60.40. — Porosz pénzutalvány 61.—. Török sorsjegy 16.75. Angol épitőbank —.—.

ner (14. sz.). Kauniczer (3. sz.), Tyrekin (31. sz.), semmi esetre sem törökök, és csak Saurman (5. sz.), vagy Szighi 11. sz.), birhatnak valami eredetiséggel.

Az anyakönyvek, a melyekből a legbővebb és hitelesb adatokat lehetne a Budán letelepedett törökökről meriteni, sajnos, hogy a töröktől történt visszafoglalás után csak tetemes idő lefolyásával készültek, de még sajnosabb, hogy azok sem jutottak mind és teljes épségben mireánk. Igy a Buda-alsó, vagy vizivárosi illyr ajku katholikus plébánia anyakönyvei, melyekben minden bizonynyal igen sok keresztelt török nevének kellett előfordulni, már nem léteznek, a lángoknak estek martalékul, a mi igy történt: a bosnyák ferencziek, kik az illyr ajku katholikusok plébánosai valának, az 1692-ben uralkodó pestis ragály alkalmával, többeket kiküldtek társházukból a betegek szolgálatára, e kiküldöttekből négy elhalálozott, ezen szerencsétlenek szobáikban voltak az anyakönyvek is, az akkori egészségügyi törvények szerint pedig annak vagyona, a ki a ragály áldozatává lőn, a tüz által megsemmisittetett.

Akkor a kérdéses anyakönyek a paterek többi könyvei és butoraival együtt, szinte a tüzbe hajigáltattak.

Továbbá a budavári főtemplomban kereszteltek anyakönyvének egy része, mely 1687-ben kezdődik ugyan, hanem már a következő 1688. évben 1699-ig megszakadt. Ezen rész, az 1723. márczius 28-án, az egész várat elpusztitó tüz prédájává lőn.

A még fenmaradt anyakönyvekben föltalálható adatok itt következnek:

A) A budapestvári vagy boldog-asszonyról nevezett főtemplom anyakönyveiből.

a) Az 1687. év jun. 29-én kezdett kereszteltek anyakönyvéből:

1. 1687. szept. 4-én. „Baptizata fuit Puella Turcica unius anni. Parentum nomen ignoratur. De Patrinis quoque nulla omnino mentio fit.“

2. 1701. febr. 2-án: „Joannes jam adultus. Natus Turca hic Budae. Patrini Perillustris Dominus Jacobus Schweidler Supremus bellicus Comissarius et Perillustris Dominus Bernardinus a Puchinger Zeigleütenant.“

b) Az 1687. év aug. 15-én kezdett eskedtek anyakönyvéből.

3. és 4. 1690. nov. 11-én: „Leopoldus Kaunizer miles sub Ariazaga olim Turca sed Baptizatus cum Catharina etiam Baptizata.“

5. 1691. nov. 4-én: „Franciscus Saurman miles cum Virgine Anna Maria natione Turcissa sed Baptizata nunc.“

6. és 7. 1692. april 24-én: „Georginus, neobaptizatus turca cum Eleonora etiam aliquando turcissa.“

8. és 9. 1692. nov. 25-én: „Copulatus est Neobaptizatus Turca Christiano nomine Georgius cum Barbara ex Turcissa, facta christiana.

10, 1692, nov. 26: „Copulatus est Neo-Conversus Lutheri assecla nomine Andreas Moyses et Transylvania Hermanstadiensis cum Eva Christina ex Turcissa facta christiana.“

11. és 12. 1694. máj. 2-án: „Joannes Szigchi Budensis factus ex Turca christianus cum Maria Susanna pariter ex Turca facta christiana.“

13. 1698. april 4-én: „Sponsus Gebhardus Joan. Augustus Christleber et sponsa Maria Margaretha Turcissa baptizata.“

14. 1701. febr. 2. án: „Copulati sunt Joannes Offner baptisatus Turca et Teresia.“ Ugylátszik ugyanazon János, a ki a 2. sz. a. előfordul.

c) Az 1692. év nov. 3-án kezdett halottak anyakönyvéből:

15. 1693. jan. 25. „Franciscus Budai, olim Turca, dein factus Christianus.“

B) A budapest-felső vizivárosi sz. Annáról czimzett plébánia-templom anyakönyvéből:

a) Az 1693. év febr. 12-én kezdett kereszteltek anyakönyveiből:

16. 1693. jul. 23-án: „Maria Magdolna Turcissa annorum 24 adducta est.“ Keresztszülei voltak: Filtz Pál és Tulkerin Magdolna.

17. 1693. jul. 28-án: „Margareta Turcissa ex Bosnok annorum 14. Loco parentum Hans Rodlet Anna Rodlin.“ Kerésztszülei voltak: Dirnbaum András és neje Margit.

18. 1693. aug. 11. „Anna Martha Turcissa Budensis, annorum 30. jam nupta.“ Keresztszülei voltak: Schor György Hayrim Anna Mária.

19. 1694. jan. 4-én: „Mariandl Turcissa adducta ex alba graeca annorum 16.“ Keresztszülei voltak: Wurm János és neje Johanna.

20. 1694. apr, 26. „Theresia Turcissa nata Budae annorum 28.“ Keresztszülei voltak: Erhard András és Kaiser Teréz.

21. 1695. márcz. 20-án: „Eva Turcissa annorum 12.“ Keresztszülei voltak: Kahanek Bernád és Virgo Eva.

22. 1695. jul. 1-én: Johan Baptista turca adductus ex Peterwardein.“ Keresztszülei voltak: Wurm János Mátyás és Bauer Johanna.

23. 1695. decz. 13-án: Andreas Antonius turca deductus ex Peter Woradein.“ Keresztszülei voltak: Siegl András és Katalin.

24. 1699. jan. 6-án: „Marianna Turcissa annorum 20.“ Keresztszülei voltak: Raspassani Tamás negyed magával.

25. és 26. 1699. jan. 16-án: „Joannes Antonius filus. Ejus parentes: Leopoldus Bernardus baptizatus turca uxor ejus Theresia etiam baptizata Turcissa.“

b) Az 1693. év april 5-én kezdett eskedtek anyakönyvéből:

27. 1693. april 8-án: „Copulatus est Andreas Terezer Juvenis cum Anna Maria Turcissa Baptizata.“

28. 1693. máj. 17-én: „Copulatus est Franciscus Xaverius Baptizatus Turka cum Elisabetha Pergerin Vidua.“

29. és 30. 1694. jan. 13-án: „Copulatus est Petrus Baptizatus Turca ex alba Regali viduus cum Baptizata turcissa Maria Rosalia ex Ujvár vidua.“

c) Az 1693. év máj. 7-én kezdett halottak anyakönyvéből:

31. 1695. april 13-án: „Mortua est Maria Anna Tyrckin.“ Talán ugyanaz, ki a 27. szám alatt előfordul.

32. 1699. april 25-én: „Sepultus est Infans Hortulani qui est Baptizatus turca.“

Némethy Lajos.

Éjjeli pósta.

Midhat pasa bukásának részletei közül a „Köln. Z.“ egy konstantinápolyi levele valótlannak mondja, mintha a f. hó 4. és 5-ike közti éjjel tartott minisztertanács Midhatot halálra méltónak találta s csak kegyelemből számüzette volna, valamint valótlannak mondja azt is, hogy Midhat szultán lábaihoz borult és kegyelemért könyörgött. Az 500 török font utiköltségért Midhat egy, a hajón irt levelében mondott a szultánnak köszönetet: egyszersmind sok jót kivánt neki. Az őt kisérő tiszthez igy szólt: „Tudom, hogy még visszajövök, de azt nem tudom, hogy a trónon fogom-e találni Abdul Hamidot“.

Szerbia küldöttségét, egy perai távirat szerint, Konstantinápolyban kitüntetéssel készülnek fogadni. Törökországban nagyon biznak a szerb-török békealkudozások sikerében. Mint a „Daly Telegraph“ értesül, Edhem pasa nagyvezér akként nyilatkozott volna, hogy reményli, miszerint Krisztics Stambuba érkezése után három nap alatt a béke megköttetik.

KÖZGAZDASÁG.

Heti jelentés az ipar állásáról. Ma veszi kezdetét a dunagőzhajózás, a mi a forgalomra és iparra sohasem szokott lenni befolyás nélkül. Most Törökországból több rendbeli megrendelés érkezett bpesti iparosokhoz, a mitől szintén némi lendület várható az iparnak egyik-másik ágában. (Lásd alább a lótakarók árlejtését. Szerk.) Az épitkezés még mindig pang, s a beállott valamivel keményebb idő folytán, több helyütt abba kellett hagyni a már megkezdett munkát is. A sugárуton is alig látni valami sürgést-forgást a beépitésre várt helyeken A sugárut jobb oldalán, a be nem épitett részeken czélbavett ideiglenes boltok emelését a fővárosi tanács ellenzi, bár ez a fogalmat ezen a vonalon igen élénkitené, s a sugárut legrondább részének tisztességesebb külsőt kölcsönözne. A könyvkötőknél és diszmüvesekhez a husvéti munkákra már érkeztek megrendelések különösen a vidékről. Különben a kézmüvesség általános jellege még mindig a pangás. Kossuth formáju kalapok igen kerestettnek Reinitz Samu kalapkereskedésében.

Budapesti gabna és értéktőzsde. Budapesten febr. 16. Buza kevés kinálat és vételkedv mellett ma körülbelül 4000 m. mázsa kelt el igen szilárd áron, a többi gabnafajokban kevés üzlet mellett az árjegyzések változatlanok. Határidőüzletnél a buzának iránya szilárd, tengeri zab és repcze valamivel lanyhább, buza tavaszra 13·13 10; zab tavaszra 7.70—7.77; tengeri bánsági május—juniusra 6.58—6.60; káposztarepcze 15.25—15.88, bánsági 14.75—14.88.

Értéktőzsde. Az előtőzsdén csak osztr hitel részv. kerültek forgalomba és 145.80—146 között mozogtak, magy. hitel részvényeket névlegesen 116.50-en jegyeztek.

Déli tőzsde. Nem volt képes élénkebb alakot ölteni, külföldről és Bécsből alacsonyabb jegyzések érkeztek, a vásárlastól tehát jobbára tartózkodtak. Osztr. hitel részv. folytonosan 146-on maradtak, mig magy. hitel reszvényék 116.75-ön aránylag szilárdak voltak. Municipalis részvény ma is 15.50-en keltek. Iparvállalatok közül csupán Luiza gőzm. részvényeket vásároltak 169-en. Befektetési értékekből előfordult kötések: szőlőváltsági kötvények 72⅞-on. pesti keresk. bank záloglevelek 88.75-ön: magyar földhitel intézet záloglevelek 88.75-ön: tovább magyar kincstári utalványok 96 adva 96.25-re tartva voltak. Valuták szilárdulva: markjegyek 60.80—60.90-en keltek.

Bécsi értéktőzsde. Az elő tőzsdén ingadozó volt a hangulat: osztr. hitel 146.70, anglo 75, magy. hitel 116.50. 10 frankos arany 9.90-en maradtak.

— **A debreczeni takarékpénztár 1876. évi zárlata.** Mérleg: vagyon: Házérték 176.883 frt 23 kr, váltó 661.484 frt 35 kr, előleg 179.151 frt, kölcsön 490.491 frt 8 kr, értékpapir 232.012 frt 50 kr, vállalat-részvény 32.241 frt, elhelyezés 50.000 frt, házbér-hátralék 5754 frt 7 kr, függő kamat előlegeknek 3427 frt 22 kr, függő kamat kölcsönöknek 16.246 frt 31 kr, függő kamat értékpapiroknak 4768 frt 93 kr, függő kamat elhelyezéseknek 330 frt, kétséges követelés 5517 frt, szerelmény 695 frt, pénztár-maradvány 1876. decz. 31-én 37.915 frt 17 kr.

Teher. Részvénytőke 120.000 frt, tartaléktőke 52,914 frt 83 kr, nyugdij alap 8413 frt 62 kr, betét 1.567,073 frt 14 kr, tőkesités 97,839 frt 36 kr összesen 1.664.912 frt 50 kr, előrevett jövedelem házbér 731 frt 38 kr, előrevett jövedelem váltó kamat 9314 frt 45 kr, előrevett jövedelem előleg kamat 1813 frt 80 kr, előrevett jövedelem kölcsön kamat 2871 frt 80 kr, szenvedő előleg 20 frt, ki nem fizetett bélyegdij 1500 frt, ki nem fizetett perköltség 800 frt, ki nem fizetett osztalék 1873-ról 320 frt, ki nem fizetett osztalék 1874-ről 350 frt, ki nem fizetett osztalék 1875-ről 1400 frt, egyenleg mint nyereség 31,555 frt 13 kr.

Veszteség és nyereség: Kiadás: Betét kamatot kifizetett 5592 frt 12 kr, tőkésitett 97,839 frt 36 kr, összesen 103,431 frt 48 kr, üzleti költség 3700 frt 91 kr, fizetések 8210 frt, szenvedő előleg kamat 901 frt 76 kr, napdij 2605 frt, adó üzleti 1618 frt 98 kr, bélyegdij betét kamatoktól 3093 frt 12 kr, adakozás 527 frt 20 kr, értékcsökkenés értékpapiroknál 3102 frt 13 kr, értékcsökkenés vállalat részvényeknél 3300 frt, Értékcsökkenés szerelvényeknél 77 frt, 29 kr, leirt követelések 7011 frt 17 kr, tartaléktőke kamata 3174 frt 89 kr, nyugdijtőke kamata 504 frt 82 kr, tartaléktőke gyarapitása 2910 frt 28 kr, nyugdijtőke gyarapitása 3081 frt 56 kr, adakozás 283 frt 58 kr, részvénytőke kiosztandó kamata 7200 frt, osztalék 1876-ról 14,400 frt, összesen 31.555 frt 13 kr.

Bevétel: ház jövedelem 16,3400 frt 53 kr, kamat váltóktól 72,050 frt 17 kr, kamat előlegektől 17,734 frt 17 kr, kamat kölcsönöktől 45,529 frt 68 kr, kamat vállalat részvényektől 310 frt, kamat elhelyezésektől 3295 frt 70 kr, értékpapir kamat: vasuti kötvény 9080 frt 88 kr, földtehermentesitési kötvény 1077 frt 55 kr, vasuti elsőbbségi kötvény 240 frt, záloglevél 3298 frt 50 kr, 13,696 frt 63 frt, részvényátirás dij 9 frt, jutalék 22 frt 99 kr, leirt követelésekből megtérült 235 frt. A bank f. évi közgyülését febr. 25-dikén tartja meg.

A budapesti török főconsulatus által 1530 darab lótakaró szállitása tárgyában kihirdetett árlejtési tárgyalás f. hó 15-én a consulatus helyiségében megtartatott. A török hadügyi miniszterium részéről, mint megbizottak Osman Bey ezredes és Nuzzi effendi őrnagy jelentek meg, kik egy szakértői bizottság közremüködésével a 7 vállalkozó által bemutatott mintatakarókat megvizsgálták. Aránylag legjobbnak a gácsi posztógyár által beküldött lótakaró bebizonyult, de mindannak daczára egy ujabb árlejtési tárgyalás lett kitüzve, melynek határideje f. hó 19-én d. u. 11 órakor lejár. A jegyzőkönyvet dr. Reinitz Adolf ügyvéd, mint a török főconsulatus jogtanácsosa vezette. Vállalkozók egyuttal figyelmeztetnek, hogy a bizottság által helybenhagyott munka-takarót a consulatus irodájában (ősz utcza 14. sz.) megtekinthetik.

A magyar vasut igazgatók által Budapesten február 16-án tartott értekezleten több határozat hozatott. A m. kir. közlekedési miniszterium felszólitása folytán készült az utasok kényszer-biztositására vonatkozó tervezet a miniszteriumhoz fog terjesztetni. A kereskedelmi miniszteriumtól érkezett azon tilalom, mely a bornak és sörnek mértékhitelesités nélküli horokban történő szállitására vonatkozik megbeszéltetvén határozatba ment, hogy a vaspályákra szabott kötelettségre vonatkozólag felvilágositás fog kéretni. Tudomásul vétetett a kir. közlekedési ministerium rendelete, mely szerint a katona kötelezettek nyilvántartásánál eljárási módozat helyben hagyatott. Szintén tudomásul szolgált a közös hadügyminiszteriumtól érkezett nyilatkozat, mely szerint a nevezett miniszterium helyes kezességet válal azon esetleges balesetekre nézve a melyek a lejtméresi szabatositással alkalmazott katonai közegeket valamint a pályát érhetik. — A kir. honvédelmi miniszterium által kifejezett azon óhajtás hogy mozgositá esetei behivási vagy pedig behivásitás sürgönnyel behivott tisztek és legénység a katonai árszabály szerint vitettnek tovább; helyeslőleg vétetet tudomásul. A mult értekezleten a kir. főfelügyelőség által inditványozott megszüntetése az agió pótléknak gabona liszt és őrlési azonnal ezt most az osztrák állam vaspálya által azon nyilatkozattal ujitatott meg, hogy nevezett vaspálya kocsi márczius 1-től fogja előlegessen 6 hónapi 5%-ra tenni az agió pótlékot, ugy hogy az első 3 hónap letelte után ezen százalék összeg ujanan szabályosztassék, ha a létező forgalmi viszonyok tekintetéből ehez az összes pálya igazgatóságok hozzájárulnak. Ezen inditvány majdnem egy hangulag elfogadtatott, és az osztrák állam pálya meg lett bizva avval, hogy a szükséges lépéseket a hatóságoknál valamint az osztrák pályákra vonatkozólag kellő helyen meg tegye. Ezenkivül már több apró belkezelési tárgy került szóba.

A pozsonyi sorshuzás, melyet a mult évben a pozsonyi ipartterjesztő-egylet rendezett, február 28-ról október 28-ára halasztatott el.

A m. orsz. központi takarékpénztár igazgatósága a lefolyt évi osztaléként 7 százalékot hoz inditványba. A tiszta jövedelem 84.000 frt vala. 4% azaz 2852 frt 72 kr. a választmányi dijakra, a vezérigazgató és hivatalnokok jutalékaira van szánva. 8% azaz 7705 frt és 44 kr. az igazgatóság jutalékaira, jótékony czélokra 800 frt fordittatik és 90 frt az uj számlára iratik elő.

A regale-jog tárgyában nemcsak a budapesti, hanem az aradi és temesvári kereskedelmi és iparkamarák is erélyes hangu feliratokat intéztek a miniszteriumhoz. Országszerte élénk visszatetszést szült a kormány azon szándéka, hogy a bor és szeszes ital fogyasztásának csökkentésével óriási közgazdasági károkat provokáljon.

—

Budapesti hetivásár. Marhavásár febr. 15-én: Felhajtatott összesen: 1988 db nagy és apró marha. Ebből eladatott összesen 1797 db még pedig: 24 db bika, darabja 70—130 frtig, 455 db ökör, párja 160—305 frtig, 392 db vágó tehén párja 148—246 frtig, 165 db fejős tehén drbja 70—115 frtig, 12 db bivaly párja 145—160 frtig, 357 db borju darabja 16—40 frtig, 492 db bárány párja 6—10 frtig. Az ökörhus 100 kilogrammja 48—51½ frtig, a tehénhus 100 kilogrammja 43—48 frtig, a borju hus 100 kilogrammja 60—78 frtig, a bivalyhus 100 kilogrammja 42—44 frtig. Sertésvásár. Felhajtatott e héten 11460 db eladatott 11460 db élő sulyra 100 kilogrammja 48——58 frtig. Nyers szalonna 100 kilogrammja 71—72 frtig. Sertés-zsir kilogrammja 73—74 frtig.

—

Átlagárak a pesti gabnatőzsdén febr. 2-től február 10-éig. Buza eladatott 66.000 métermázsa (= 100 kilg.) átlagára 12.52, és pedig 75.5 kilogrammos tiszavidékinek 12.50, bácskainak 12.50, pestvidékinek —.— fehérmegyeinek 12.58. Rozs eladatott 2000 métermázsa 9.80. Árpa eladatott 3300 m. m. maláta 7.92 takarmány 6.95. Zab eladatott 1000 mm. 7.62. Tengeri eladatott 5000 mm. 5.86. Repcze —.—.

—

Árverések, csődügyek. (Kivonat a „Budapesti Közlöny“ febr, 16-ki számából:) Hidegség (Sopron) Baumgarner Mária ingatlanai 5688 frt és 350 frt. — Fiacsicze (L.-Szt.-Miklós) márcz. 1. Szentiványi Julia ingatlanai 5415 frt 100 frt 286 frt és 25 frt. — Uj-Kécske (N.-Kőrös) márcz. 24. Batka László tanyaföldje 7122 frt. — Budapest márcz 20. Naschitz Jakab kőbányai ingatlana 7354 frt. — Cseklész (Pozsony) márcz. 26. Nagy István ingatlana 2627 frt. — Pátfalu (Nezsider) márcz. 19. Steiner János telki állománya 4934 frt. — Hidegkut (Pozsony) márcz. 23. Lusanits Julianna ingatlanai 470 frt 20 2266 frt 125 frt. stb. — Berczel (Nyiregyháza) ápril 4. Kemmerling János ingatlanai 24592 frt. — Pátfalu (Nezsider) márcz. 16. Leutsch Zsuzsánna telke 5102 frt. — Kalocsa márcz. 23. Bekes Jó. ingatlanai 400 frt 1746 frt és 1896 frt — Pancsova márcz. 16. Dimin Anka ingatlana 8030 frt. — Temesvár febr. 26. Fischl Salamon ingatlanai 68,000 frt. — Arad márcz. 27. Mutsi János szántóföldje 2104 frt. — Debreczen márcz. 5. Berényi Gábor háza és földje 5000 frt. — Arad márcz. 28. Rozár György ingatlana 8785 frt. — Budapest ápril 4. Lenner Teréz vizivárosi házai és szőllői 5130 frt 1980 frt 5626 frt .31.629 frt 1,2668 frt 310á frt 1200 frt 1550 frt 1600 frt 1100 frt 800 frt 1905 frt 1650 frt 900 frt 650 frt 2650 frt 1700 frt 1850 frt 700 frt és 6550 frt. — F.-Dabas (Pest) ápril 22. Jeszenszky Antal birtoka 20 933 frt 3267 frt. — Zágor (Erzsébetváros) márcz. 5. Ordesch Andrásné ingatlanai 2882 frt. — Gyirók (Temesvár) febr. 16. Unterreiner Lőrincz ingatlanai 20,060 forint. — Halas febr. 21. Sándor János ingatlana 2178 frt. — Pancsova márcz. 15. Szubotics György háza és beltelke 9626 frt.

Csődmegszüntetés: Stulbach Jakab kolozsvári órás ellen.

Budapesti szinlapok.

Szombat, 1877. február 18-én.

NEMZETI SZINHÁZ,

Először:

A varázsfuvola.

Nagy dalmü 4 felvonásban
Irta Schikaneder Manó.

Személyek:

Serastro	Ney
Tamino	Udvardi
1-ső pap	Tallián
2-ik pap	Szalay
Az éj királynője	Nagyné
Pamina, leánya	Balázsné
1-ső) hölgy	Maleckyné
2-ik) hölgy	Heim R.
3-ik) hölgy	Saxlehner
1-ső nemtő	Béli H.
Papageno	Kőszeghi
Papagena	Nádayné
Monostrátos	Zajonghy
Berndt	Náday
Reinhardt	Halmi
Bellinyné	Sánthané
Golewski	Bercsényi
Péter	Sántha
Alliszt	Ujházi

Kezdete 7 órakor.

VÁR-SZINHÁZ.

Ibolyafaló.

Vigjáték 4 felvonásban.

Személyek:

Sembach	Szigeti
Baleszka	Molnárné
Wildheim	Prielle
Verudné	Szatmáryné

NÉP-SZINHÁZ.

MARCSA,

az ezred leánya.

Vig szinmü dalokkal és tánczczal 3 felv.

Személyek:

Patakfalviné	Lukácsyné
Komddi	Horváth
Alfréd	Karikás
Simony	Tihanyi
Skultéti	Tamási
Nagy Ferkó	Tiszai
Kis Bencze	V. Kovács
Marcsa	Soldosné
Tüzes Antal	Szabó Bandi
Anna	Békesi I.
Sarosta	Gyöngyösi I.

Kezdete 7 órakor,

Vizállás és időjárás.

Budapesten február 16. 4.74 m. 0 fölött száraz.
Pozsonyban február 16 4.93 m. 0 fölött száraz.
M.-Szigeten február 16. 0.81 m. 0 fölött felhős.
Szatmáron február 16. 1.23 m. 0 fölött felhős.
Tokajban február 16. 2.30 m. 0. fölött felhős.
Szolnokon február 16. 1.04 m. 0 fölött száraz.
Szegeden február 16 3.37 m. 0 fölött száraz.
Aradon február 15. 1.03 m. 0 fölött felhős.
N.-Becskerek, február 15. 1.39 m. 0 fölött száraz.
Bezdánnál február 12. 2.18 m. 0 fölött esős.
Verbászon február 12. 1.74 m. 0 fölött esős.
Eszéken február 15 1.30 m. 0 fölött felhős.
Sziszeken január 15. 1.57 m. 0 fölött felhős.
O-Orsován febr. 3 0.48 m. 0 fölött száraz.
Barcson február 13. 0.57 felhős.
Mitriczon január 4. 5.43 m. 0 fölött száraz.
Zimonyban január 4. 5.13 m. 0 fölött száraz.

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

A budapesti áru- és értéktőzsde árjegyzései. (HIVATALOS.)

Gabona árak *1877. február 16.*

BÚZA	ó vagy uj	Hangulat	100 kilogr. ára	frtkr.—frtkr.	100 kilogr. ára	frtkr.—frtkr.
bánsági	uj		72	—.— —.—	73	—.— —.—
"	"		74	—.— —.—	75	—.— —.—
"	"		76	—.— —.—	77	—.— —.—
tiszav.	"		72	—.— —.—	73	—.— —.—
"	"	lanyha	74	12.25—12.40	75	12.50—12.70
"	"		76	12.80—12.90	77	13 —13.10
pestv.	"		74	11.90—12.—	75	12.10—12.30
"	"		76	12.45—12.60	77	12.70—12.85
"	"		78	12.95—13.05	79	13.10—13.20
fehérm	"		72	—.— —.—	73	—.— —.—
"	"		74	12.30—12.45	75	12.55—12.75
"	"		76	12.85—12.95	77	13.05—13.15
bácskai	"		74	12.25—12.40	73	12.50—12.60
"	"		76	12.80—12.90	75	13.——13.10

	hektoliter		Hangulat	frtkr.—frtkr.
RÓZS . . .	70—72	után	lanyha	9.55—9.70
ÁRPA takarm.	60—62	"	szilárd	6.70—7.20
" maláta	62—63.7	"	csendes	7.30—8.55
ZAB .	36.4—40.1	"	lanyha	7.50—7.70
KUKORICZA,	74.7	"	"	5.90—6 —
" másnemü	72.8	"	"	5.70 5.80
ZAB . . .	nélkül	"	szilárdabb	— —
REPCZE, fekete		"	"	—.— —.—
" bánáti		"	csendes	—.— —.—
KÖLES		"	"	5.40—5.60

Különféle termények.

Heremag	szilárd	magyar 80—100 p. á.
Disznózsir	lanyha	pesti 67.—
Szalonna	lanyha	57.— p. 58 — kr. á.
Faggyu	szilárd	— p. 56—55. frt á.
Szilva	szilárd	23.60——.—
Dió	szilárd	25—26 — kr.
Gubacs	szilárd	30.50—
Hamuzsir	keresetlen	feh. 32.10, kékes 25.90
Borkő	szilárd	67.75 kr.
Méz	lanyha	nyers 32.— sárga csurg. 37
Viasz	keresetlen	rozsnyói 142
Szesz	csendes	33.——33.50 kr.

Befizet	Kötvények:	Adva	Tartva
100	Magyar vasuti kölcsön 120 frts	98.75	99.25
120	Gömöri államvasuti záloglevél	—.—	—.—
	Magyar sorsjegy kölcsön	71.—	71.50
	1871-ik magyar államkötvény	—.—	—.—
	1872-ik " "	—.—	—.—
	1874-ki m. k. kincst. ut. 6% oz.	95.75	96.25
	Földteherm. kötvény magyar	73.25	73.75
	" " 1867. zár.	72.25	73.—
	" " temesi b.	71.50	72.—
	" " 1867. zár.	70.75	71.25
	" " horv.-szl.	—.—	—.—
	" " erdélyi	71.50	72.—
	Szőlőváltsági kötvény 100 frts	72.—	72.25
	1871. pestvárosi kölcs. 6%	88.—	88.50
	Biztositások:		
200	Első magyar biztositó társaság	1180.—	—.—
100	Haza, életbiztositó társaság	—.—	26.—
100	Pannonia, viszontbiztos. társ.	385.—	395.—
300	Pesti biztositó intézet	44.—	45.—
	Vasutak:		
200	Pécs-barcsi vasut	—.—	—.—
200	Pesti közuti vaspálya társaság	168.—	169.—
100	Budai " " "	20.—	21.—
200	Ujpest-Rákospalotai lóvonatu	—.—	—.—
200	Alföld-Fiumei	—.—	—.—
200	Észak-keleti	91.—	93.—
200	Magyar-keleti	—.—	—.—
200	Első erdélyi	—.—	—.—
100	Déli vaspálya-társaság	—.—	—.—
80	Budai hegyipálya	53.—	54.—
	Bankok:		
100	Municipális hitelbank	15.25	15.50
100	Angol-magyar bank	41.50	42.50
200	Magyar általános hitelbank	116.50	116.75
200	Franco-magyar bank	—.—	—.—
160	Magyar által. földhitelrészv.-t.	23.—	24.—
80	Kisbirtokosok földhitelintéz.	40.—	—.—
100	Takarék- és hitel-egylet	—.—	—.—
100	Budai-óbudai népbank	—.—	—.—
200	Iparbank	37.—	38.—
500	Budai kereskedelmi bank	10.—	12.—
200	Pesti " "	568.—	572.—
100	Pesti iparbank	110.—	112.—
50	Pest-budai kézmüves-bank	42.—	43.—
200	Birodalmi tisztiegyl. m. hit. int	—.—	—.—
	Takarékpénztárak:		
60	Gödöllői takarékpénztár	—.—	—.—
100	Országos központi	77.—	78.—
1000	Pesti I. hazai	2225.—	—.—
100	Pest-Budai fővár.	300.—	302.—
100	Pest-külvárosi	70.—	71.—
14	Szent-Endrei	—.—	—.—
90	Ujpesti	—.—	—.—
	Malmok:		
500	Concordia-gőzmalom	360.—	365.—

Befizet		Adva	Tartva
200	Erzsébet-gőzmalom	198.—	200.—
160	Luiza-gőzmalom	168.75	169.—
200	Molnár- és sütő-gőzmalom	305.—	310.—
500	Hengermalom	755.—	765.—
300	Victoria-gőzmalom	280.—	282.—
500	Első budapesti gőzmalom	875.—	885.—
1000	Pannonia-gőzmalom	935.—	945.—
	Különféle iparpapirok:		
80	Épitőtársaság, Pesti	—.—	—.—
500	Serfőződe, I. magyar	250.—	255.—
200	Sertéshízlaló	135.—	137.—
200	„Athenaeum" könyvnyomda	232.—	234.—
500	Pesti "	505.—	515.—
200	„Franklin-Társulat"	—.—	—.—
500	Ganz-féle vasöntőde	135.—	140.—
200	Gschwind-féle szeszgyár	220.—	221.—
210	Kereskedelmi épület	—.—	—.—
200	Gyapjumosó és bizom. I. magy.	114.—	116.—
100	Salgó-Tarjáni kőszén	74.—	76.—
100	" vasöntőde	25.—	28.—
200	Schlick-féle vasöntőde	72.—	73.—
200	Sóskuti kőbánya-társaság	80.—	82.—
200	Spodium és csontliszt	190.—	192.—
500	Szeszgyár, I. magyar	—.—	—.—
200	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	41.—	43.—
200	Általános Waggon-köles. társ.	—.—	—.—
105	Alagut-társaság	53.50	54.—
200	Tégla- és mészégető, ujlaki	25.—	26.—
200	Téglagyár, kőbányai	36.—	37.—
	Záloglevelek:		
	Magyar földhitelintézet 5%	86.50	86.75
	" járadékbárcza 5%	98.50	99.—
	" jelzálogbank 5½%	79.25	80.—
	" ált. földhiteltárs. 6%	—.—	—.—
	" " " 5½%	—.—	—.—
	Pesti kereskedelmi bank	88.75	89.—
	Kisbirtok. földhitelintézet 6%	85.50	86.—
	Elsőbbségek:		
300	Éjszakkeleti vaspálya 5%	—.—	—.—
300	Magyar gaczisziai vasp. ez. 5%	—.—	—.—
200	I. erdélyi vasp. 5% ez. frt 100	—.—	—.—
100	Budapesti lánczhid 6%	86.—	86.50
150	Budapesti malom 6%	—.—	—.—
	Pénznemek:		
	Császári arany	5.91	5.96
	Osztrák-magyar 8 frtos arany	9.89	9.93
	20 frankos arany	9.89	9.93
	Osztrák és magyar ezüst	114.25	114.75
	Porosz pénztárjegy	60.80	60.90
Leszám kamat	**Váltók:**		
4	Augsburg 100 délném. frt után	—.—	—.—
4	M. Frankfurt 100 din. frt után	60.10	60.30
4	Hamb. 100 din. bir. Mark után	60.10	60.30
2	London 100 font Sterling után	123.75	124.—
—	Milano 100 Lir. n lit (frc) után	—.—	—.—
3	Páris 100 franc után	49.—	49.20

A bécsi tőzsde árjegyzései. *február 15.*

I. Osztrák államadósság.	Adva	Tartva
Egys. jár., jegyekb. máj.—nov. 5%	62.40	62.60
" " ezüstben jan.—jul. 5%	68.—	68.20
Sorsolással 1839-ből egész sorsjegy pp.	286.50	287.50
" 1860-ból 100 frtos 5%	118.—	118.25
" 1864-ből 100	134.50	135.25
II. Földtehermentesítési kötvény.		
Horvát-tótországi 5%	—.—	—.—
Erdélyi 5%	71.50	72.25
Temesi Bánság 5%	71.50	72.—
Temesi 1867-iki sorsol. záradékkal	70.75	71.25
Magyar 5%	73.40	73.75
" 1867-iki sorsol záradékkal	72.—	73.75
III. Magy. közkölcsönök.		
Dunaszabályozási 5% 100 frtos	103.25	103.50
Magy. vasuti 120 frt (30) frk.) 5%	99.—	99.50
Gömöri záloglevél 5% 150 frt	—.—	—.—
Magyar nyeremény 100 frt	—.—	—.—
" " 50 frt	—.—	—.—
" szőlődézsma válts. 100 frt	72.—	72.25
Pest városi 6%	—.—	—.—
IV. Bankrészvények.		
Ang.-osztr. b. 200 frtos 120 frt bef.	75.25	75.50
Angol-magyar bank 100 frt 40%	—.—	—.—
Magyar földhitelintézet 200 frt 50	—.—	—.—
Keresk. és iparhitelintézet 160 frt	147.—	147.20
Magyar általános hitelint. 200 frt	117.—	117.25
Pesti kereskedelmi bank 500 frt	—.—	—.—
Alsó-ausztriai leszám. bank. 500 frt	675.—	680.—
Franco-osztrák 100 frt	—.—	—.—
Franco-magyar 200 frt	—.—	—.—
Magyar ált. municipalis 200 frt 40	—.—	—.—
Osztrák nemzeti bank	835.—	837.—
Uniobank 200 frt	53.25	53.25
V. Közlekedési vállalatok.		
Alföld-fiumei pálya 200 frt	96.—	96.50
Dunagőzhajózási társ. 500 frt pp.	344.—	347.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	—.—	—.—
Kassa-oderbergi pálya 200 frt	85.—	85.50
Első erdélyi pálya 200 frt ezüst	80.—	81.—
Állampálya 200 frt pp.	240.—	241.—
Déli pálya 200 frt	77.75	78.—
Tiszai pálya 200 frt	159.—	160.—
Magyar-gácsorsz. első pálya 200 frt	—.—	—.—
" észak-kel. pály 200 frt ez.	92.—	93.—
" keleti pálya 200 frt	—.—	—.—
" nyug. székesf.-grácz 200 frt	1.80	92.20
Bécsi Tramway 200 frt	96.75	97.25
VI. Záloglevelek.		
Osztrák földhitelintézet sorsj. 5%	105.—	105.50
" 33 éves visszafizetés 5%	89.25	89.75
Nemzeti bank o. é. 5%	96.30	96.50

	Adva	Tartva
Magyar földhiteltárs. 34 év 5½%	—.—	80.—
" földhitelintézeti 5½%	86.30	86.80
" kereskedelmi bank 23 év	—.—	—.—
VII. Elsőbbségi kötvények.		
Alföld-fiumei pálya 200 frt. ez. 5%	64.50	65.—
Báttaszék-Dombovár 200 frt ez. 5%	58.75	59.25
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	72.—	72.50
Kassa-oderbergi 200 frt	67.—	67.50
Első erdélyi pálya 200 frt ezüst	60.—	60.40
Állampálya 500 frank 3%	155.—	156.—
" 1867-iki 3%	146.50	147.50
" 200 frt 5%	146.50	147.—
Tiszavidéki 5%	76.75	77.25
Magyar észak-keleti 300 frt 5%	62.90	63.20
" keleti 300 frt 5%	—.—	—.—
" nyugoti 200 frt 5%	60.75	61.25
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt	57.50	58.—
Károly Lajos pálya 300 frt II. kib.	101.50	101.75
VIII. Magánsorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt	162.25	162.75
Clary 40 frt pp.	30.50	31.—
Dunagőzhajózási társ. 100 frt pp.	95.—	95.25
Innsbruck városi 20 frs	18.—	18.50
Keglevich 10 frt	13.75	14.25
Krakkói sorsjegy kölcsön 20 frt	14.30	14.50
Budavárosi kölcsön 40 frt	30.—	31.—
Pálffy 40 frtos pp	28.—	28.50
Rudolf alapitvány 10 frt	13.60	14.—
Salm 40 frt pp	38.50	39.—
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt	15.80	16.20
St.-Genois 40 frt pp.	19.50	20.—
Stanislau városi 20 frt	21.—	—.—
Trieszt város 100 frt pp.	121.—	123.—
Waldstein 20 frt pp.	23.—	23.50
Windischgrätz 20 frt	23.75	24.25
IX. Váltók (3 hóra).		
Amsterdamra 100 frt holl. 3½%	102.50	102.75
Augsburgra 100 mark 4½%	—.—	—.—
Berlin 100 mark 4%	60.20	60.40
Boroszló 100 tallér 4%	—.—	—.—
Brüssel 100 frs 2½%	—.—	—.—
Frankfurti 100 mark 3%	60.26	60.40
Hamburgra 100 b. márk 3%	60.20	60.40
Londonra 10 font sterling 2½%	123.75	124.05
Marseille 100 frank 4%	—.—	—.—
Páris 100 frank 4%	49.00	49.15
Pénzek árfolyama.		
Cs. k. arany	5.90	5.92
20-frankos arany	9.89	9.90
Orosz imperiale	—.—	—.—
Mária-Terézia-tallér	—.—	—.—
Ezüst	114.35	114.50
Egyleti tallér	—.—	—.—
Porosz pénztári utalvány	60.80	60.90

HIRDETÉSEK.

AIGNER LAJOS könyvkereskedésében,

Budapest, IV. ker. váczi-utcza 18. kaphatók:

Steinbach A. Gyakorlati számtan . . . . 1 frt 80
Császár K. A csillagos ég. Népszerü csillagászat kötve . . . 3 frt —
Sckwicker. Átalános földrajz (Magyarország az uj megyerendszer szerint.) . . . 1 frt —
Bánhegyi: A felekezeti iskoláztatás veszélyei (1 forint) . . . — frt 60
Corzan G. A föld történelme. Kötve . . . 2 frt —
Névy: Gyakorlati irálytan 2 kötet . . . 1 frt 50
Seneca minden munkái . . . 2 frt —
— „A bölcs állhatatosságáról" (60 k.) . . . — 20
Simay I. A felnőttek oktatásának reformja . — frt 60
György Al. Az egyetemes müvelődés történelem 1 frt 20
Hofer K. Rendszeres franczia nyelvtan . . . 1 frt 40
Szentes F. A métermérték ismertetése. . . — frt 60
Torkos L. Magyar nyelvtan . . . — frt 80
— „A müvelődés történet vázlata" . . . 1 frt —
Haeckel. Az emberi nem eredete . . . — frt 40

Buchle. Anglia müvelődésének története. I—V. kötet . . . . 6 frt —
Balogh P. A komló okszerü termelése . . . 1 frt 60
Ditze A magyar mezőgazdaság (4 frt) . . . 3 frt —
A felsőház reformja . . . 1 frt 20
Áldor J. Vázlatok a magyar emigratió életéből 1 frt 20
Asbóth J. Párisból (1 frt 20) . . . — frt 80
Laboulaye: Az állam és hatásai (80) . . — frt 60
Lugossi B.: A socziális kérdésről (8) . . — frt 80
Máday: A világkiállitások . . . — frt 60
Erődi Béla török mozaik 1 frt 20 diszköt. . . 2 frt 20
Kubinyi Lajos, Iparunk . . . 1 frt —
— Nemzetgazdasági statistika . . . 1 frt —
— Közgazdaságunk életfeltételei . . . 1 frt 20
Környei J. A jó magyar gazdasszony (1 frt) — frt 60
Fruman-Marcali. Világ történelem . . 1 frt 50
Lecky. A felvilágosodás keletkezése és befolyásának történelme 6 füzet 6 frt, 2 diszkötésben . 7 frt 60

Ezeken kivül bárhol megjelent könyvek ugyanott kaphatók. —8

Legujabb *könyvjegyzék* kivánatra, i n g y e n és b é r m e n t e s e n küldetik.

„KOSSUTH KALAPOK"

Ajánlom ezennel a tisztelt közönségnek, az általam készitett „KOSSUTH-KALAPOKAT", oly formában, minőt

Kossuthnak

a czeglédi küldöttség egyik tagja által Baraccone al Collegnoba küldeni szerencsém volt.

Kaphatók minden szinben és gyári árakon.

Vidéki megrendelések minden pontossággal eszközöltetnek. A fejbőséget legjobban ugynevezett „szabó-centimeter mértékkel" lehet eltalálni.

Mély tisztelettel

REINITZ SAMU,
kalapgyáros,
Budapesten, IV., Deák-utcza 12.

60 15—1

KLEIN IGNÁCZ

első magyar villanyos

ház- és szoba-távirda-gyára

Budapesten, dohány-utcza 7. sz. a.

Ajánlja magát távirdavezetékek készitésére, különösen szállodák, gyárak, irodák, magánlakások stb. számára, továbbá legujabb szerkezetü villámháritók.

Épugy minden e szakmába vágó munkák és javitások elfogadtatnak és a legolcsóbban számittatnak.

35 30—15

Olcsó és tartós!

TEMESVÁRI MANÓ

cipőgyára,

Budapest, királyutcza 1. sz. ajánlja

Nőknek:

Füzős topánok Brünellből fénymázos hegygyel, szép tüzéssel . . . 2 frt 70 kr
Füzős topánok erős bőrből fénymázos hegygyel, szegezve és csavarral ellátva, kettős talppal gyakori használatra és esős időre . . . 3 " — "
Topánok mézga betéttel Brünellből fénymázos hegygyel, magas szabással, finom kiállitással 3 " 50 "
Topánok mézga betéttel erős chagrain vagy borjubőrből szegezve és csavarral ellátott kettős talppal, igen tartós és meleg . . . 3 " 50 "
Füzős topánok erős bőrből fénymázos orral szegelt és csavarral ellátott kettős talppal . . 3 " 20 "

Uraknak:

Topánok finom chagrin kettősbőrből . . . 3 " 60 "
Topánok fénymázos vagy bagariabőrből szegezett és csavarral ellátott kettős talppal igen erős . 4 " — "
Topánok finom bőrből diszes fénymázos hegygyel, termek és bálokra . . . 4 " 50 "
Topánok orosz fénymázos bőrből, szegezett kettős talppal, csavarral a legjobb lábbeli a nedves iböden, igen tartós és meleg . . . " — "
Vadász csizmák vizhatlan kettős bagaria vagy fénymázos bőrből, háromszor csavarral ellátott kettős talppal . . . 10 " — "
Ugyanaz orosz fénymázos vagy bagariabőrből . 9 " — "
Topánok fiuknak fénymázos vagy bagaria bőrből csavarral ellátva kettős talppal . . . 4 " — "
Topánok leányoknak Brünellből vagy bőrből igen erős szegezett talppal . . . 2 " — "
Gyermekczipők Brünellből vagy bőrből szegezett talppal igen tartós . . . 1 " — "
Topánok mainzi fénymázos term. borjubőrből Bismark mintáju . . . 4 " — "

Részletes árjegyzékkel ingyen és bérmentve. — Levélbeli megrendelések posta utánvét mellett pontosan eszközöltetnek.

4. 30—21

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész,
gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett mindennemü

TITKOS
betegségeket

1) az *önfertőzésnek* minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást, különösen a

tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt):

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), **a nemzőrészek bujakóros fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban** és elcsufitásaiban;
3) **hugycsőszüküléseket;**
4) friss és idült nyákfolyásokat **nőknél,** az ugynevezett **fehérfolyást,** és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) **bőrkiütéseket;**
6) a **hugyhólyag betegségeit és mindennemü vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és estve 7 órától 8-ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a kigyó- és városház-utcza sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet. bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

Az 1875/78.

országgyülési nyomtatványok

nevezetesen a

naplók, irományok és jegyzőkönyvek

valamint

egyes törvényjavaslatok

a már eddig megjelent és továbbra is megjelenő példányok, igen jutányos áron megrendelhetők

SCHLESINGER és WOHLAUER
könyvnyomdájában, Budapest, rostély u. 8.

Első minőségü

magyar szalámit,

kitünő

falusi szalonnát,

továbbá

városi-disznózsirt

a legjobb minőségüt ajánl a legolcsóbb árakon

Guglielmini T.
szalámi-gyáros, Kőbányán
Budapest mellett.

Üzlet-megnyitás. Üzlet-megnyitás.

WERTHEIMER MARKUS

Budapest,

váczi körut, „Páris szálloda" mellett, a kereskedelmi akademia épületében, bolt szám 9,

nagyszerü

czipő gyári raktárában

kaphatók nagyban és kicsinyben:

Nők számára.

Nemez comódczipők (Filz) jó meleg béléssel . . 1 frt 30 kr.
Legfinomabb nemez (Filz) comódczipők magas lehajtott szárral, sarok s magas, kitünő szép csokorral . . . 2 frt 20 kr.
Bőr czugos topánok, legfinomabb zergebőrből, magas szárral s erős dupla talppal . . 4 frt — kr.
Legfinomabb éberlaszting czugos topánok, magas szárral . . . 3 frt 80 kr.
Bársony czugos topánok, legfinomabb kikészitésben jó és vastag dupla talppal . . . 4 frt 50 kr.

Urak számára.

Comodczipők nemezből akármely szinben . . 1 frt 50 kr.
Sagrinbőr topánok, lakkorral vagy anélkül, jó erős duplatalppal . . . 4 frt 80 kr.
Legfinomabb borjubőr topánok (vixos), legerősebb 3-szoros talppal . . . 5 frt — kr.
Muszkalakk-topánok (vizben áthatlan) kitünő minőségben . . . 5 frt 80 kr.
Valódi muszka bagaria térd-czizma, legbiztossabb, vizben áthatlan, egész vastag talppal . 13 frt — kr.
Fiuknak való csizmák legdusabb választékban . 4—7 frt — kr.
Leányok, fiuk és gyermekek számára mindenféle topánok . . . 1 frt 50 kr. — 3 frt 20 kr.

Vidéki megrendelések az ár beküldése vagy utánvét mellett, pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

29 30—18

Az áruk tartósságáért jótállás biztosittatik.

Alapos gyógyitás jod és higany szerek nélkül.

Titkos betegségeket

bármily nemüeket, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycsőszüküléseket,** friss és idült **nyákfolyást,** nőknél az ugynevezett **fehérfolyást, a bujakóros fekélyeit** és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, az önfertőzés minden következményeit, mint ondófolyás, éjjeli magömléseket, sőt a **végképi tehetetlenséget** is, **katonai és polgári** főkórházban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán és évek hosszu során át sok ezer esetben kipróbált egyszerü módszerrel, kiválóan tartós siker biztositása mellett, jod és higany nélkül bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujonnan keletkezetteket 48 óra alatt)

WEISS J.

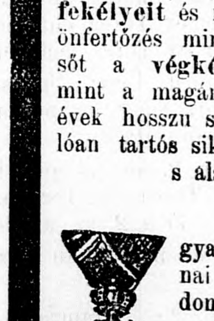

gyak. orvos, sebész és szülész, az itteni cs. k. katonai **főkórházban** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes és tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa.

Rendelő intézet: Budapest, belváros, uri-utcza 6. sz. bemenet a lépcsön.

Naponkint délelött 7—10-ig, d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

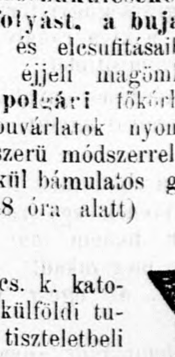

1 150—37

Városzoba minden egyes beteg részére elkülönitve.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszoltatik, és a gyógyszerek megküldetnek. Ugyanott kapható a hires mű: **„Az elgyengült férfierő"**, ennek soknemü okai és alapos gyógyitása. Ara 2 frt. 50 kr.

14. 6—5

Csodaként bámulnak

jelenleg Alsó-Ausztria némely vidékén több egyént, kik **különösen buja haj és szakállnövésüket** csakis és egyedül

a bojtorjángyökér-szesznek

köszönhetik. Ezen szesz, melyet a jelen század eleje óta a legjobb és leggyorsabban ható szernek ismernek **mindennemü szőrnövesztésre** u. m. **haj, szakáll, szemöldök** stb. növesztésre, nem különben pillanat alatt ható szer gyanánt a haj kihullása ellen, a benne foglalt hajnövesztő anyagok koncentrálása által oly **sensatiót előidéző csodaszerré** vált, hogy alig 15 éves fiatal emberek

pár nap alatt tömött szakállt

nyernek, melyet ennek használata nélkül későbbi korukban vagy sohasem érnének el, sőt öreg urak és hölgyek oly helyen is **tömött hajzatot** nyernek, hol soha sem nőtt azelőtt haj.

Ennek bizonysága, hogy számosak által felszólittattam, hogy e gyökér essentia csodálatos hatását minél terjedtebb tudomásra hozzam s figyelmeztessek egyuttal arra is, hogy ama helyek, melyeken a szőr növését el akarjuk kerülni, be ne kenessenek vele, mert a bekent helyeken biztos a hatás és az eredmény meglepően gyors.

Maga a bécsi orvosi lap is igy ir róla: A bojtorjángyökér-szesz, mely régebb idő óta mint legjobb haj és szakállnövesztő szer ismeretes, legjobb minőségben a készitőnél, **Winkelmayer J.**-nél Bécs VI. ker. Gumpendorferstrasse 159 sz. a. kapható

Egy üveg több nyelven irt használati utasitással **90 kr.** Postai küldésnél a csomagolási dij 10 kr.

Központi szétküldési raktár:

Winkelmayer J. Bécs, VI. ker. Gumpendorferstrasse 159. sz.

Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszerész urnál Budapest, király-utcza 7. sz.

Az

iszákosságot

kigyógyitom, még pedig azonnal, az illetőnek akár tudtával, akár tudta nélkül, ugy hogy az iszákosságot utálni fogja. Vannak köszönő és elismerő irataim. Csak hozzám kell fordulni.

Konetzky T.,
gyógyszerárus Grünbergben, Szileziában.

Nehézkórt

(nyavalyát) levél utján gyógyit dr. **Killisch** specziálista orvos **Neustadtban.**
Drezda (Szászország)
Már 8000-nél több beteget sikerrel gyógyitott. 42 56—15

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Rostélyutcza, (Károlykaszárnya) 8. sz.